

GHIDUL SOLICITANTULUI

SUBMĂSURA 4.1

INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚII AGRICOLE

– depunere on-line –

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 – 2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR 2014-2020. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și europene.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Studiului de Fezabilitate, ale Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.afir.info.

PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU SUBMĂSURA 4.1 POSTAT PE SITE-UL WWW.AFIR.INFO.

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați pliantele și îndrumările editate de MADR și AFIR, disponibile la sediile AFIR din fiecare județ și din regiunile de dezvoltare ale României, precum și pe paginile de internet www.afir.info și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta direct la sediile noastre, prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – vezi datele de contact de la finalul Ghidului Solicitantului.

CUPRINS

1. PREVEDERI GENERALE

1.1. Contribuția submăsurii 4.1 – Investiții în exploatații agricole la Domeniile de Intervenție	04
--	----

2. PREZENTAREA SUBMĂSURII 4.1

2.1. Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	07
2.2. Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului	09
2.3. Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile	16
2.4. Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile	20
2.5. Criteriile de selecție ale proiectului	22
2.6. Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)	35

3. ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚII AGRICOLE

3.1. Completarea, depunerea și verificarea dosarului cererii de finanțare	45
3.2. Contractarea fondurilor	52
3.3. Achizițiile	57
3.4. Plata	60

4. INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1. Documentele necesare întocmirii cererii de finanțare	62
4.2. Lista formularelor disponibile pe site-ul AFIR www.afir.info ..	69
4.3. Dicționar	70
4.4. AFIR în sprijinul dumneavoastră	75

5. ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI

5.1. Anexa 1 – Model Cerere de Finanțare	www.afir.info
5.2. Anexa 2 – Studiu de fezabilitate conform HG 28/2008 și anexele aferente ..	www.afir.info
5.3. Anexa 3 - Lista cu UAT care se regăsesc în zone montane (ANC ZM), UAT care se regăsesc în zone cu constrângeri specifice (ANC SPEC) și UAT care se regăsesc în zone cu constrângeri semnificative (ANC SEMN), menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013	www.afir.info
5.4. Anexa 4 – Anexa I la Tratatul de Instituire al Comunității Europene	www.afir.info
5.5. Anexa 5 – Sinteza studiului privind „Zonarea potențialului de producție agricolă și a potențialului de dezvoltare a investițiilor în activitățile de procesare agro-alimentară, estimarea necesarului de stocare și procesare pe zone”	www.afir.info
5.6. Anexa 6 – Lista Asociațiilor Crescătorilor de Animale acreditate de ANZ și Lista Raselor indigene.....	www.afir.info
5.7. Anexa 7 – „Calculator - Cod Bune Practici Agricole”	www.afir.info
5.8. Anexa 9 – Model Contract de Finanțare	www.afir.info
5.9.. Anexa 10 – Fișa submăsurii 4.1	www.afir.info

5.10. Anexa 11 – Acte Normative utile	<u>www.afir.info</u>
5.11 Anexa 12 – Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020.....	<u>www.afir.info</u>

Capitolul 1

PREVEDERI GENERALE

1.1 CONTRIBUȚIA SUBMĂSURII 4.1 – INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚII AGRICOLE LA DOMENIILE DE INTERVENȚIE

Submăsura 4.1 „Investiții în exploatații agricole” se încadrează, conform Regulamentului (CE) 1305/2013, art.17, în măsura 4 „Investiții în active fizice” – și contribuie la domeniile de intervenție DI 2A **„Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole”** și DI 5D **„Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură”**

Încadrarea Cererii de Finanțare se va face pe cele două domenii de intervenție 2A, respectiv 5D, după cum urmează:

- Proiectele care vizează sectorul vegetal și cele care vizează sectorul zootehnic și nu sunt încadrate în DI 5D, se încadrează pe Domeniul de Intervenție 2A (inclusiv proiectele încadrate pe zona montană sau ferma de familie)
- Proiectele care vizează sectorul zootehnic și vizează investiții privind depozitarea și aplicarea gunoiului de grajd și a nămolului de epurare, facilități de biogaz, utilaje folosite în agricultura pentru reducerea amprentei GES, precum și tehnologii care contribuie la susținerea unei economii cu un nivel scăzut de carbon se încadrează pe DI 5D (inclusiv proiectele încadrate pe zona montană sau ferma de familie).

Exemple de investiții pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră din agricultură.

- instalații de producere de nutrețuri, echipamente de uscare (cereale, plante aromatice etc.), echipamente în fermele de animale (evacuare dejecții, instalații de hrănire etc.), reabilitarea rețelilor și bransamentelor în ferme etc. *(reducerea consumului de apă și energie electrică și implicit a GES);*
- modernizarea parcului de mașini agricole prin achiziționarea de utilaje performante și eficiente/computerizate și multifuncționale, cu un consum redus de combustibil *(reducerea consumului de produse petroliere și implicit a GES);*
- investiții pentru depozitarea îngrășămintelor chimice, fertilizanților (azot) și achiziționarea de utilaje pentru împrăștierea acestora *(raționalizarea și eficientizarea utilizării azotului);*
- achiziționarea de instalații automate (centrale termice) pentru producerea energiei termice și pentru apă caldă menajeră utilizată în procesul de producție (în fermă sau pentru procesare) *(reducerea consumului termic și implicit a GES);*

-
- investiții în reabilitarea termică a adăposturilor și a altor clădiri auxiliare din fermă (*îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor*);
 - investiții pentru producerea și utilizarea energiei electrice din surse regenerabile: biogaz, energia eoliană, hidroenergia, etc. (*reducerea utilizării surselor de energie convențională și implicit a GES*);
 - investiții în platforme pentru depozitarea gunoiului de grajd și în bazine de colectare a purinului (*îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea GES*);
 - achiziționarea de echipamente moderne pentru aplicarea gunoiului de grajd și a nămolului de epurare (*îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea GES*).

Exemple de investiții pentru reducerea emisiilor de amoniac în agricultură:

- investiții în reabilitarea și modernizarea adăposturilor de animale în vederea respectării standardelor sanitare, sanitar veterinar, de mediu și de bunăstare a animalelor, în ceea ce privește volumul de aer, temperatura, umiditatea, evacuarea dejecțiilor etc. (*îmbunătățirea indicilor de confort în adăposturi și reducerea emisiilor de amoniac*);
- achiziționarea de sisteme computerizate pentru conducerea proceselor de producție în adăposturile de animale (*economisirea apei și a energiei electrice, precum și reducerea emisiilor de amoniac*);
- investiții în platforme pentru depozitarea gunoiului de grajd și în bazine de colectare a purinului (*îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea emisiilor de amoniac*) etc.

Sprijinului acordat prin această submăsură va contribui la:

- ☒ Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute;
- ☒ Restructurarea exploatațiilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatații comerciale;
- ☒ Respectarea standardelor UE aplicabile tuturor tipurilor de investiții;
- ☒ Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin procesarea produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora în vederea creării și promovării lanțurilor alimentare integrate.

Conform prevederilor PNDR 2014-2020, proiectele care vizează investiții în UAT din zona montană, precum și proiectele depuse pe fermele de familie, vor beneficia de alocare distinctă precizată în anunțul de lansare a apelului de proiecte pentru sesiunea respectivă.

Definiție „fermă de familie”: *Exploatație agricolă aparținând întreprinderii familiale sau a unei persoane juridice ai cărei asociați sunt exclusiv membri ai aceleiași familii. Dimensiunea economică a fermei de familie este cuprinsă între **8.000 – 11.999 SO**. Prin membrii aceleiași familii se înțelege soțul/soția și rudele până la gradul III inclusiv (conform OUG 43/2013, privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, cu completările și modificările ulterioare).*

„Zona montană” este definită conform Anexei 3 la Ghidul Solicitantului **„Delimitării zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice și ajustarea (fine-tuning) zonelor”** și se regăsește în localitățile marcate cu abrevierea ANC-ZM.

Încadrarea cererii de finanțare în sectoarele vegetal sau zootehnic se va face doar pentru proiectele care nu sunt depuse de solicitanți **„Ferma de familie”** și care nu propun investiții amplasate în zona montană. Pentru fermele mixte, această încadrare se realizează în funcție de componența majoritar valorică a investiției din Bugetul indicativ al cererii de finanțare.

În cazul în care solicitantul este **„Fermă de familie”** și investiția propusă este amplasată în zona montană, proiectul va fi încadrat în sectorul **„Ferma de familie”**.

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Solicitanții eligibili pentru sprijinul acordat prin submăsura 4.1 sunt fermierii definiți conform Regulamentului (CE) 1307/2013, art. 4, ca fiind persoane fizice sau juridice sau un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, ale căror exploatații se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.

Categoriile de beneficiari eligibili care pot primi fonduri nerambursabile sunt:

- **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- **Întreprindere individuală** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- **Întreprindere familială** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în nume colectiv – SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită simplă – SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate pe acțiuni – SA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate cu răspundere limitată – SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Institute de cercetare – dezvoltare, precum și centre, stațiuni și unități de cercetare-dezvoltare și didactice**, inclusiv universități având în subordine stațiuni de cercetare-dezvoltare și didactice (definite potrivit legislației naționale în vigoare privind organizarea și funcționarea acestora) **din domeniul agricol cu personalitate juridică, de drept public sau privat**, (înființate în baza Hotărârii de Guvern de înființare și funcționare specifice, în cazul celor de drept public, și în baza statutului de funcționare, în cazul celor de drept privat) – doar pentru unitățile de producție agricolă înregistrate la APIA.

În cazul stațiunilor de cercetare-dezvoltare și didactice aflate în subordinea Universităților cu profil agricol, se va avea în vedere ca în cadrul proiectului să se detalieze și să se ia în calcul doar activele unității vizate de investiție și nu activele Universității (ex. – calculul dimensiunii economice).

✚ **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/ 1991 cu modificările și completările ulterioare);

✚ **Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor** (menționate în Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare);

✚ **Societate cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 1/2005 cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri);

✚ **Cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri care au calitatea de fermieri.

✚ **Grup de producători** (Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole, cu completările și modificările ulterioare) care deservească interesele membrilor care au calitatea de fermieri.

*Atenție! În conformitate cu prevederile PNDR 2014-2020 privind asigurarea demarcării între fonduri, Grupurile de Producători **recunoscute preliminar** din sectorul legume-fructe nu sunt eligibile pentru finanțare prin PNDR (Pilonul II) deoarece sunt finanțate din FEAGA (Pilonul I).*

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- ☒ să fie persoană fizică autorizată și să desfășoare activități economice - întreprindere individuală, întreprindere familială sau persoană juridică română;
- ☒ să acționeze în nume propriu;
- ☒ să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte aferente măsurilor/submăsurilor de investiții derulate prin PNDR 2014-2020, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

- a) solicitanții/beneficiarii/membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;
- b) solicitanții care s-au angajat prin declarație pe propria răspundere, la depunerea cererii de finanțare, că vor prezenta: dovada cofinanțării private și/sau proiectul tehnic la data semnării contractului și nu prezintă aceste documente la data prevăzută în notificare, numai în cadrul sesiunii continue a anului următor;
- c) beneficiarii contractelor/deciziilor de finanțare aferente măsurilor 112, 411-112, 141, 411-141, finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013, după implementarea proiectelor, iar cei ai sM6.1 și sM6.3, după acordarea celei de-a doua tranșă de plată din cadrul PNDR 2014-2020.

2.2 Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului

Este important ca înainte de depunerea cererii de finanțare, să identificați, obiectiv, punctajul pe care aceasta îl întrunește și să-l menționați în cererea de finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar”.

Atenție!

Pentru justificarea condițiilor minime obligatorii specifice proiectului dumneavoastră este necesar să prezentați în cadrul Studiului de Fezabilitate toate informațiile concludente în acest sens, iar documentele justificative vor susține aceste informații.

În cazul depunerii mai multor proiecte, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența cofinanțării private cumulat pentru toate proiectele.

Documentele justificative necesare la momentul depunerii cererii de finanțare vor fi încărcate online și vor fi bifate căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din cadrul Punctului E al cererii de Finanțare, LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE SUBMĂSURII 4.1, din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANȚARE, iar pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecție și primirea Notificării de selecție se vor bifa căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din coloana DOCUMENTE DEPUSE PÂNĂ LA MOMENTUL CONTRACTĂRII.

☒ Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

Îndeplinirea acestui criteriu se va demonstra în baza documentelor de înființare a solicitantului și/sau a verificărilor în ONRC, a certificatelor care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și sociale prezentate la semnarea contractului, a *însușirii obligațiilor și angajamentelor menționate în Declarația F* și în urma verificării experților AFIR că sunt îndeplinite cele trei condiții de depunere (a, b sau c, după caz), prezentate la secțiunea 2.1.

☒ Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minim 8.000 SO (valoarea producției standard);

Dimensiunea economică a exploatației agricole se calculează conform Cererii de Finanțare, punctului din cadrul Cererii de Finanțare – Stabilirea categoriei de fermă (exploatație agricolă) – după cum urmează:

(1) În cazul exploatațiilor agricole care prevăd în cadrul **proiectului modernizarea** acesteia, respectiv, investiții în unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea/ diversificarea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu un alt cod CAEN de agricultură (adică extinderea profilului agricol), extinderea diversificarea exploatației agricole prin înființarea unei noi unități de producție, dimensiunea se va calcula pe baza înregistrărilor din ultima perioadă (campanie) de depunere a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale și/sau a ultimei înregistrări/actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii cererii de finanțare, ținând cont după caz, de Nota explicativă a RICA din subsolul tabelului SO din CF.

(2) În cazul proiectelor care prevăd desfășurarea pentru prima dată a unei activități agricole (solicitantul este înscris cu exploatarea agricolă la APIA/ANSVSA de mai puțin de 12 luni sau nu a depus nici o cerere de plată la APIA până la data depunerii cererii de finanțare) dimensiunea economică va fi calculată în baza suprafeței identificate în APIA și a previziunilor economico-financiare din documentația tehnico-economică a proiectului, la sfârșitul primului an de monitorizare, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (indiferent dacă solicitantul figurează sau nu cu terenuri cultivate/animale în posesie la momentul depunerii CF).

În acest caz (punctul 2) se încadrează și PFA-urile, IF-urile și II-urile care au preluat exploatarea agricolă gestionată anterior de persoana fizică (actualul titular de PFA, II sau IF).

În cazul proiectelor depuse de formele asociative se vor însuma dimensiunile economice ale exploatarea membrilor fermieri. Conform prevederilor fișei măsurii, anexă la ghid, prin intermediul formelor asociative (cooperative agricole și grupuri de producători), sprijinul poate fi accesat de toate exploatarea agricole, chiar dacă acestea au o dimensiune economică sub 8.000 € SO, cu condiția ca dimensiunile economice însumate ale exploatarea membrilor formei asociative în cauză, să fie peste 8.000 SO:

ATENȚIE!

Completarea tabelului *Coeficienți de producție standard*, din cererea de finanțare se va face cu toate activele exploatarea (terenuri agricole și animale) chiar dacă proiectul vizează înființarea unei noi unități de producție independentă funcțional de celelalte unități de producție care alcătuiesc exploatarea.

În toate cazurile (modernizare sau desfășurare pentru prima dată a activității agricole), înainte de depunerea CF, solicitantului trebuie să se înscrie la APIA. Verificarea suprafețelor agricole se face de către evaluator numai prin consultarea sistemului informatic al APIA. În cazul în care în urma verificărilor efectuate de către evaluator rezultă o diferență de suprafață ca urmare a încheierii controalelor administrative ale APIA, solicitantul are obligația de a reface prognoza economico-financiară și tabelul cu dimensionarea exploatarea, în urma solicitării de informații suplimentare formulate de către evaluator.

Pentru invențiile noi, în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții (sere, ciupercării, clădiri din componența fermei zootehnice), nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.

☒ Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin submăsură:

- (1) Investiții în înființarea, extinderea și/ sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducere a poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatarea în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/ gestionarea adecvată a gunoiului de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare;

În vederea respectării condițiilor de bune practici agricole pentru gestionarea gunoiului de grajd este necesar ca fiecare beneficiar care își va propune investiții pe sectorul zootehnic să țină cont de

prevederile Codului de Bune Practici Agricole regăsit pe site-ul APIA ([http://www.apia.org.ro/files/pages_files/16-03-07-12-31-17_CBPA_revizuit_2015_\(Anexa_la_Ordin_nr_1182_1270_2005,_m.c._prin_Ordin_nr._990_1809_2015,_MOF_649_bis.pdf\)](http://www.apia.org.ro/files/pages_files/16-03-07-12-31-17_CBPA_revizuit_2015_(Anexa_la_Ordin_nr_1182_1270_2005,_m.c._prin_Ordin_nr._990_1809_2015,_MOF_649_bis.pdf))), să-și calculeze și să-și prevadă, prin proiect, capacitatea de stocare aferentă a gunoiului de grajd (în conformitate cu Anexa 7 „Calculator - Cod Bune Practici Agricole”) precum și cantitatea maximă de îngrășămintă cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol.

Acest calcul se va întocmi prin introducerea datelor specifice în calculatorul de capacitate a platformei de gunoi fila ” producție de gunoi” din documentul numit ”Calculator_Cod Bune Practici Agricole”.

În ceea ce privește standardele privind cantitățile maxime de îngrășămintă de azot care pot fi aplicate pe terenul agricol, acestea se vor calcula prin introducerea datelor specifice în calculatorul privind cantitatea maxima de îngrășămintă care pot fi aplicate pe teren agricol din fila ”PMN”.

Notă: Zonele în care pot fi introduse datele specifice sunt marcate cu gri în documentul numit „Calculator Cod Bune Practici Agricole” din Anexa 7.

În funcție de tipul de platformă aleasă, respectiv, construcție provizorie sau permanentă, conform legii 50/1991, terenul se poate afla în proprietatea solicitantului sau se poate prezenta documentul care atestă dreptul de folosință al acestuia. În cazul investițiilor noi în zootehnice < 100 UVM respectarea cerințelor privind depozitarea/gestionarea adecvată a gunoiului de grajd, va fi validată la finalul investiției prin Nota de constatare, emisă de către Garda Națională de Mediu.

ATENȚIE! Pentru încadrarea în termenele impuse în *Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de Finanțare și semnarea Contractului de Finanțare* este necesară, încă de la momentul depunerii cererii de finanțare, începerea demersurilor pentru obținerea documentelor emise de Agenția Națională de Protecție a Mediului având în vedere termenul lung de parcurgere a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și a procedurii de evaluare adecvată (dacă ANPM va considera că proiectul impune aceste evaluări).

- (2) Investiții în înființarea, extinderea și/ sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;

ATENȚIE! Totodată, peste 70% din produsele agricole stocate, condiționate, sortate, ambalate, trebuie să provină din exploatarea agricolă proprie. Astfel, într-o proporție de până la 30% pot fi stocate, condiționate, sortate, ambalate și produse agricole care nu provin din propria exploatare agricolă (fermă), vegetală, zootehnică sau mixtă.

Investițiile în depozitarea și/sau condiționarea produselor agricole primare reprezintă parte/componentă a producției agricole primare.

- (3) Investiții în înființarea/înlocuirea plantațiilor pentru strugurii de masă și alte culturi perene;
- (4) Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) al Reg. 1305/2013 în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării și investiții de conformare cu

noi standarde în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6) în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 12 luni de la data la care noul standard a devenit obligatoriu pentru exploatație;

- (5) Înființare și/ sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
- (6) Investiții în procesarea produselor agricole la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare, inclusiv autorulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole). Investițiile de procesare la nivelul fermei vor fi realizate doar împreună cu investițiile în înființarea/modernizarea/dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă).

ATENȚIE! Proiectele care vizează și investiții de procesare/comercializare produse agricole, vor conține, ca și componentă majoritară, investiția în producția agricolă primară respectiv >50% din valoarea eligibilă a proiectului.

Totodată, peste 70% din produsele agricole primare supuse procesării trebuie să provină din exploatarea agricolă proprie. Astfel, într-o proporție de până la 30% pot fi procesate (prelucrate) și produse agricole care nu provin din propria exploatare agricolă (fermă) vegetală, zootehnică sau mixtă.

ATENȚIE! Investițiile în depozitarea și/sau condiționarea produselor agricole procesate (rezultate din procesul de procesare) reprezintă parte componentă a investiției în procesarea produselor agricole.

Dacă aceste condiții nu sunt îndeplinite, investițiile în componenta de procesare vor face obiectul unui proiect finanțabil prin submăsura 4.2. „Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole”.

ATENȚIE! În cazul fermelor vegetale care produc și nutrețuri/furaje combinate în vederea comercializării, obținerea furajelor reprezintă procesare. În cazul fermelor mixte/zootehnice care obțin nutrețuri/furaje combinate în vederea furajării animalelor din cadrul exploatareii, componenta de obținere a furajelor face parte din fluxul tehnologic de creștere a animalelor și este asimilată producției agricole primare.

- (7) Investiții în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară într-un proiect de investiții la nivel de fermă;
- (8) Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- (9) Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/produse secundare rezultate din activitatea agricolă și/sau forestieră atât din ferma proprie cât și din afara fermei), ca și componentă

secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;

(10) Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu art 45 (2) (d) din Reg. 1305/ 2013;

În categoria instalațiilor pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei se încadrează și instalațiile de obținere a biogazului, cu condiția ca acesta să fie destinat exclusiv consumului propriu.

Criteriul se consideră îndeplinit prin verificarea existenței bifei aferente angajamentului din cadrul Declarației F privind aplicarea Codului de Bune Practici în vederea gestionării adecvate a gunoiului de grajd- în cazul fermelor zootehnice sub 100 UVM, existenței bifei aferente angajamentului din cadrul Declarației F cu privire la prezentarea documentului de mediu emis de ANPM la momentul contractării și în baza corelării informațiilor din Studiul de Fezabilitate, cu cele din documentele emise de instituțiile publice și prezentate la momentul contractării (APM și GNM, DSP, DSVSA județene), precum și cu cele din Certificatul de Urbanism. Nota de constatare emisă de GNM va viza unitatea de producție care se modernizează.

☑ Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției

Se verifică însușirea de către solicitant în cadrul Declarației F, a punctului privind angajamentul privind asigurarea cofinanțării, cu obligativitatea ca, înainte de semnarea contractului, să aducă dovada capacității de cofinanțare.

În cazul în care proiectul prevede și contribuția în natură realizată prin lucrări în regie proprie, valoarea cofinanțării private va fi compusă din contravaloarea contribuției în natură conform Anexa A5 din CF și pentru diferența până la atingerea procentului de cofinanțare privată, din valoarea menționată în extrasul de cont/contractul de credit. Prin urmare, în vederea semnării contractului, se va prezenta extrasul de cont/ contractul de credit pentru diferența menționată.

☑ Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice

Se verifică îndeplinirea cumulată a următoarelor condiții:

- ✓ rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0)/ veniturile să fie cel puțin egale cu cheltuielile în cazul persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale, în declarația privind veniturile realizate (formularele 200 și/sau 221 însoțite de Anexe). Excepție fac solicitanții ai căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care nu au înregistrat venituri din exploatare, aceștia realizând doar cheltuielile de exploatare (întreținerea efectivului de animale, a culturilor și a plantațiilor) și nu au avut timpul necesar pentru încheierea unui ciclu de producție în vederea obținerii unor venituri din exploatare. Pentru solicitanții aflați în situațiile exceptate se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate sau efectuarea cheltuielilor de exploatare.

- ✓ În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de Finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional, care poate fi negativ.

Indicatorii economico-financiari trebuie să se încadreze în limitele menționate în cadrul secțiunii economice.

- ☑ **Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1**

Criteriul se consideră îndeplinit prin verificarea existenței bifei cu privire la angajamentul din cadrul Declarației F cu privire la prezentarea documentului de mediu emis de ANPM la momentul contractării și în baza corelării informațiilor din Studiul de Fezabilitate, cu cele din Certificatul de Urbanism și ulterior, cu cele din documentul emis de Agenția de Protecția Mediului Județeană.

- ☑ **În toate cazurile în care proiectul de investiții prevede și investiții în sisteme/echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar dacă sunt respectate condițiile specifice menționate în secțiunea "Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii."**

Se verifică în baza Avizelor emise de ANAR, ANIF, OUA corelate cu mențiunile din SF.

Secțiunea „**Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii**” se regăsește în conținutul fișei tehnice a măsurii 4, iar condițiile aplicabile investițiilor eligibile în sisteme/echipamente de irigații la nivel de fermă conform acestei secțiuni, sunt:

- Investiția este în conformitate cu planurile de gestionare a bazinelor hidrografice din cadrul Directivei cadru Apă pentru suprafețele vizate și cu programul relevant de măsuri, dacă este cazul;
- Investiția prevede contorizarea apei;

I. În plus:

Pentru îmbunătățirea/modernizarea unei instalații de irigare existente, dacă **corpul de apă subterană sau de suprafață** este **satisfăcător, respectiv, în stare bună**, conform avizului autorității competente, investiția propusă este evaluată ex-ante ca oferind potențiale economii de apă cu valoare minimă de 5% în conformitate cu parametrii tehnici ai instalației existente;

Pentru investiții care duc la o creștere netă a suprafețelor irigate, investiția este eligibilă dacă:

- analiza de mediu, realizată sau aprobată de autoritatea competentă arată că nu va exista nici un impact negativ semnificativ asupra mediului de pe urma investiției. Această analiză se poate referi atât la exploatații individuale cât și la un grup de exploatații;
- **corpul de apă subterană sau de suprafață** este **satisfăcător, respectiv, în stare bună**, conform avizului autorității competente (deține aprobarea administrației Naționale „Apele Romane” prin structurile sale teritoriale).

-
- ☒ **Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr. 1305/2013)**

Se corelează informațiile din Studiul de Fezabilitate, cu cele din documentele emise de APM/DSP/DSVSA județene și din verificările în ONRC care conțin informații cu privire la persoana care s-a instalat pentru prima dată ca tânăr fermier. Data instalării pentru prima dată ca șef de exploatație este data la care tânărul fermier, figurează în ONRC că a preluat controlul efectiv asupra exploatației înregistrată la APIA pe numele solicitantului, ca asociat unic/majoritar și unic administrator al respectivei entități, respectiv, titularul Intreprinderii Familiale (IF-ului).

- ☒ **Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă (conform art. 17, alin.6 din R(UE) nr. 1305/2013)**

Se verifică mențiunile documentelor emise de APM, DSP și DSVSA județene depuse în vederea semnării contractului.

- ☒ **Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 (d) din R.807/2014, prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%;**

Se verifică informațiile din Studiul de Fezabilitate .

- ☒ **Investiția va respecta legislația în vigoare (menționată la capitolul Legături cu alte prevederi legislative din fișa tehnică a măsurii) din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;**

Se verifică mențiunile documentelor emise de DSP și DSVSA județene depuse în vederea semnării contractului.

- ☒ **Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat.**

Se verifică, în baza situațiilor financiare aferente ultimilor trei ani fiscali, dacă profitul net mediu pe ultimii trei ani fiscali, în euro, nu depășește de patru ori valoarea sprijinului solicitat. Cursul euro va fi cursul BNR din ultima zi bancară a anului financiar pentru care se analizează profitul.

- ☒ **În cazul procesării la nivel de fermă, materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat.**

Se verifică, în baza mențiunilor din Studiul de fezabilitate referitoare la produsul obținut în urma procesării și în baza Anexei I la Tratat dacă acest produs este inclus în această anexă.

2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

În cadrul Submăsurii 4.1 sunt sprijinite investițiile la nivelul întregului teritoriu al României.

Un proiect poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului. Cheltuielile neeligibile înscrise în proiectul selectat trebuie de asemenea finalizate până la data depunerii ultimei cereri de plată.

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică a exploatației agricole, prevăzută la depunerea cererii de finanțare, pe toată perioada de implementare a proiectului cu mai mult de 15%. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 8.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.

Solicitantul poate mări dimensiunea economică a exploatației peste cea prognozată, astfel:

- în perioada de implementare a proiectului și primul an de funcționare (adică primul an de monitorizare) cu condiția respectării categoriei (intervalului) de dimensiune pentru care a fost punctat în cadrul criteriilor de selecție.
- după primul an de funcționare (adică după primul an de monitorizare) fără nici o restricție.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru **investiții corporale și/ sau necorporale**¹, conform următoarei **liste indicative a cheltuielilor eligibile**:

- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități și a anexelor aferente activității productive desfășurate, dimensionate corelat cu numărul persoanelor ce vor utiliza aceste spații (**Pentru respectarea condițiilor de igienă, de protecție a muncii, sanitar-veterinare și a fluxului tehnologic, sunt eligibile cheltuielile cu spațiile destinate personalului de producție: laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul medicului veterinar, biroul maiștrilor, a șefului de fermă, spațiu pentru pregătirea și servirea mesei etc,*)
- Amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentar integrat;

Atenție! În cadrul acestor spații pot fi comercializate atât produse condiționate și/sau procesate, în conformitate cu definiția lanțului alimentar integrat cât și produse agricole primare (de exemplu, cele în stare proaspătă).

Distribuitoare automate pentru comercializare produse agricole condiționate și/sau ambalate și/sau procesate, prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole.

¹ **Investiții corporale** – active fizice și circulante (clădiri, mijloace de transport, utilaje etc.)

Investiții necorporale – active necorporale sub forma de fond de comerț, brevete etc., cheltuieli (în sensul contabil al cuvântului) de publicitate, cu studii etc.

În cadrul cheltuielilor de marketing sunt eligibile doar următoarele investiții și doar în limita a 5% din valoarea eligibilă a proiectului fără a depăși 30.000 euro:

- înființarea unui site – pentru promovarea și comercializarea propriilor produse, atât cele în stare proaspătă cât și cele condiționate și/sau procesate);
 - crearea conceptului de etichetă pentru produsele comercializate inclusiv costurile cu crearea/achiziționarea și/sau înregistrarea mărcii beneficiarului
 - crearea brandului/brandurilor produsului/produselor condiționate și/sau procesate care vor face obiectul comercializării. Sunt eligibile și costurile cu achiziționarea și/sau înregistrarea brandului/brandurilor acestor produse.
- ✚ Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/ utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv; (Ex.: tractoare, remorci agricole/tehnologice, inclusiv remorcile speciale pentru transportul animalelor vii/păsări/albine, combine, utilaje agricole pentru efectuarea lucrărilor solului, înființarea și întreținerea culturilor, instalații de evacuare și gestionare a dejecțiilor din zootehnie, echipamente aferente bucătăriilor furajere, inventarul apicol, generatoare terestre antigrindină etc)

Atenție! Este considerată cheltuială eligibilă doar leasingul financiar, cu obligația ca bunul să intre în proprietatea beneficiarului până la ultima plată.

Pentru o dimensionare adecvată a parcului de utilaje se recomandă consultarea ***Tabelului privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor, postat pe pagina de internet a AFIR.***

Corelarea se realizează cu suprafețele ce urmează a fi exploatate ca urmare a realizării investiției și prognozate în cadrul SF și a documentației tehnico-economice.

În cazul proiectelor care propun achiziția de generatoare terestre antigrindină solicitantul va prezenta la depunerea cererii de finanțare Acordul de principiu privind includerea generatoarelor terestre antigrindină în Sistemul Național de Antigrintină și Creștere a Precipitațiilor (SNACP), emis de Autoritatea pentru Administrarea Sistemului Național de Antigrintină și Creștere a Precipitațiilor, iar la ultima cerere de plată Avizul de includere în SNACP.

- ✚ Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentar integrat, respectiv:
- Autocisterne,
 - Autoizoterme,
 - Autorulotele alimentare,
 - Rulotele alimentare.
- ✚ Cheltuieli generate de înființarea plantațiilor pentru struguri de masă și alte culturi perene (cu condiția ca materialul de plantare să fie certificat), cu excepția cheltuielilor eligibile în cadrul subprogramului pomicol și a celor susținute prin Pilonul I (PNS 2014-2018):
- Înființare de plantații pentru struguri de masă, inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, sisteme de irigații la nivelul exploatațiilor;

- Înlocuirea plantațiilor pentru struguri de masă, inclusiv costuri pentru defrișare, material de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, sisteme de irigații la nivelul exploatațiilor;
- Contribuția în natură în cazul înființării/ înlocuirii plantațiilor de struguri de masă este eligibilă cu respectarea art 69 din R nr. 1303/2013.

Conform Art. 69: Norme specifice de eligibilitate pentru granturi și pentru asistența rambursabilă, contribuțiile în natură pot constitui cheltuieli eligibile cu condiția ca astfel să prevadă normele de eligibilitate ale fondurilor ESI și ale programului și să fie îndeplinite următoarele criterii:

- contribuția publică destinată unei operațiuni care include contribuții în natură nu depășește valoarea totală a cheltuielilor eligibile, cu excepția contribuțiilor în natură, la încheierea operațiunii;
- valoarea atribuită contribuțiilor în natură nu depășește costurile în general acceptate pe piață în cauză;
- valoarea și aplicarea contribuției poate face obiectul unei evaluări și al unei verificări independente;
- în cazul contribuțiilor în natură sub formă de muncă neremunerată, valoarea muncii este determinată luând în considerare timpul consacrat verificat și rata remunerației pentru o muncă echivalentă.

Cheltuielile legate de înființarea plantațiilor pentru struguri de masă au un cost/acțiune standard, care va conduce la valoarea calculată automat a investiției legată de înființare prin completarea Anexei 5 din cererea de finanțare cu suprafața afectată de investiție.

✚ În cazul solicitanților neplatitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA;

✚ Cheltuieli determinate de conformarea cu standardele comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) și investiții determinate de conformare cu noile standarde** (prevăzute în secțiunea „Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii”) în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6);

✚ Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

****Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde aplicabile exploatațiilor agricole.**

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt:

- cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art.45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă respectă prevederile art.45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013 și îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezultă din cerințele minime impuse de PNDR 2014 - 2020;

b) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

c) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;

(d) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții - montaj.

Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului sunt eligibile dacă respectă condițiile anterior menționate și se decontează proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului. Excepție fac cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului cererii de finanțare care se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Costurile generale ale proiectului trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții - montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții simple.

În cazul proiectelor care vizează înființarea/înlocuirea plantațiilor de struguri de masă, valoarea prevăzută în Anexa A5 din cererea de finanțare, linia 1 *Proiectare, analiza sol*, va fi inclusă în cadrul cap. 3 din Bugetul indicativ.

Cheltuielile necesare pregătirii tuturor documentelor solicitate pentru întocmirea și completarea dosarului cererii de finanțare (până la semnarea contractului de finanțare) precum: cheltuieli pentru studii de teren și proiectare, cheltuieli de organizare (de asistență) necesare în procesul de achiziții pentru activitățile efectuate înainte de încheierea contractului de finanțare (asistența pentru derularea procedurilor de achiziții, elaborarea cererilor de ofertă, a caietelor de sarcini și a altor documente necesare derulării procedurilor de achiziții), cheltuieli aferente studiilor de piață, de evaluare, cheltuieli pentru obținere avize, acorduri și autorizații necesare în dosarul cererii de finanțare în vederea încheierii contractului de finanțare, inclusiv onorariile aferente, pot fi decontate, de asemenea, la prima tranșă de plată.

2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Atenție! Finalizarea proiectului FEADR, presupune ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție suportată prin cheltuielile eligibile, cât și partea de investiție realizată din cheltuielile neeligibile.

Prin Submăsura 4.1 nu se pot finanța investiții care se încadrează în următoarele categorii:

- ✚ Achiziția de clădiri;
- ✚ Construcția și modernizarea locuinței;
- ✚ Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- ✚ Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);
- ✚ Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole;
- ✚ Cheltuielile cu achiziția de cap tractor.
- ✚ Cheltuielile cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole: birouri administrative, săli de sedințe, săli de protocol, spații de cazare etc;
- ✚ Cheltuielile privind producția primară, procesarea și comercializarea produselor vinicole sprijinite prin *Programul național de sprijin al României în sectorul vitivinicol 2014-2018*, după cum urmează:
 - *Restructurare/înființarea/reconversia plantațiilor de viță de vie pentru vin (podgorii)*
- ✚ Cheltuielile finanțate prin PNS legate de:

1. Producția produselor vinicole, după cum urmează:

(a) Renovarea/modernizarea imobilelor destinate vinificației, inclusiv prin achiziția, după caz, a instalațiilor/echipamentelor aferente:

- Controlul temperaturii
- Infrastructura cramei

(b) Îmbunătățirea procesului tehnologic prin achiziția de echipamente, inclusiv programe de calculator:

- echipamente pentru procesarea strugurilor (transport, recepție, cântărire, zdrobire, presare, etc.)
- echipamente pentru fermentație/vinificație,
- echipament pentru procesarea vinului: tratamentul vinului și al mustului (filtrare, sedimentare, limpezire, etc.),
- controlul temperaturii,
- echipament pentru mișcarea și tratarea vinului în cramă
- echipamente pentru depozitare, omogenizare, condiționare și maturarea/învechirea vinului,

- echipamente pentru tehnologii aplicate vinurilor spumante (producție, depozitare, îmbuteliere și condiționare),
- echipament pentru condiționare (îmbuteliere, etichetare, ambalare),
- software pentru managementul cramei,
- echipament pentru managementul apelor uzate,
- echipament pentru infrastructura cramei.

2. Controlul calității

(a) *Renovarea/modernizarea laboratoarelor pentru controlul calității:*

- echipament de laborator pentru controlul calității produselor din vin, inclusiv pentru vinul organic

(b) *achiziția de echipamente noi, inclusiv de programe de calculator*

- echipament pentru controlul calității produselor și procesării
- echipament pentru sisteme de calitate, trasabilitate

3. Comercializarea produselor vinicole

(a) *Renovarea/modernizarea imobilelor de vânzare și de prezentare, amplasate în perimetrul unității de vinificație:*

- unități de prezentare și vânzare
- echipamente pentru prezentare și unități de vânzare
- echipamente pentru distribuția și comercializarea vinului
- hardware, software, platforme web (de rețea) pentru comerțul electronic.

Costuri generale legate de cheltuielile privind onorariile/tarifele pentru specialiști (arhitecți/sau ingineri, consultanți de orice fel), pentru consultanță, studii de fezabilitate, achiziție de patente și licențe, înregistrarea mărcilor și desenelor industriale, cheltuieli de autorizare și alte costuri generate de cele de mai sus

- **Atenție!** Solicitanții care au accesat sprijin prin *Programul Național Apicol 2014-2016 (PNA) – Măsura Raționalizarea stupăritului pastoral (cf HG 1050/2013 cu completările și modificările ulterioare)*, vor accesa submăsura 4.1 doar după finalizarea investiției derulate prin PNA.

Cheltuielile neeligibile generale, în conformitate cu capitolul 8.1 PNDR, sunt:

- ✚ cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;
- ✚ cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția, costurilor generale definite la art. 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- ✚ cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- ✚ cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- ✚ cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
 - dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
 - achiziționarea de terenuri neconstruite și construite
 - taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
- ✚ Cheltuielile cu investițiile în cadrul exploatațiilor pomicole sprijinite prin intermediul SM 4.1a Investiții în exploatații pomicole.

2.5 Criteriile de selecție ale proiectului

Evaluarea proiectelor se realizează lunar pentru proiectele care au un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate lunar menționat în anunțul licitației anuale de proiecte.

Pentru această submăsură pragul minim este de 25 de puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

Atenție! Este important ca înainte de depunerea cererii de finanțare, să identificați, obiectiv, punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) pe care aceasta o întrunește și să-l menționați în cererea de finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar” precum și încadrarea corectă a proiectului din punct de vedere al alocării financiare a măsurii/sub-măsuri/componente (alocare distinctă).

În situația în care în momentul evaluării se constată că solicitantul și-a încadrat greșit proiectul din punct de vedere al alocării financiare și/sau și-a estimat punctajul (autoevaluare/prescoring) cu mai mult de 20% față de punctajul stabilit de AFIR, aceștia vor intra în procesul de selecție în raportul de selecție final.

Raportul de selecție final se întocmește după ultimul raport de selecție lunar aferent sesiunii continue anuale de selecție a cererilor de finanțare și conține toate proiectele incluse în Lista proiectelor în așteptare, proiectele care și-au estimat punctajul (autoevaluare/prescoring) cu mai mult de 20% față de punctajul stabilit de AFIR, precum și proiecte încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/sub-măsuri/componente (alocare distinctă).

Atenție! Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică a exploatației agricole, prevăzută la depunerea cererii de finanțare, pe toată perioada de implementare a proiectului cu mai mult de 15%. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 8.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.

Total SO a exploatației pentru care s-a primit punctaj va putea crește în anii de previzionare, ținând cont însă de faptul că la sfârșitul primului an de monitorizare, exploatația să se încadreze în categoria (intervalul) de dimensiune economică pentru care s-a primit punctaj.

Scorul se calculează în baza următoarelor principii de selecție:

SECTORUL VEGETAL

1. Principiul dimensiunii exploatației care vizează exploatațiile de dimensiuni medii:

Exploatația agricolă având dimensiunea economică între 12.000 – 250.000 SO (valoarea producției standard).

1.1. 12.000 – ≤50.000	15 p
1.2. >50.000 – ≤100.000	13 p
1.3. >100.000 – ≤ 250.000	11 p

Punctarea se va realiza pe baza dimensiunii economice pe care o va atinge întreaga exploatație ca urmare a investițiilor propuse prin proiect la sfârșitul primului an de monitorizare după finalizarea investiției, inclusiv în cazurile în care investiția propusă prin proiect nu afectează toată exploatația, așa cum reiese din documentația tehnico-economică, corelată cu informațiile furnizate în cadrul punctului „Stabilirea categoriei de fermă”, din cadrul Cererii de Finanțare.

ATENȚIE! Pentru îndeplinirea acestui principiu de selecție, dimensiunea economică trebuie atinsă până la sfârșitul primului an de monitorizare a proiectului, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect, atât pentru proiectele care presupun modernizarea/extinderea exploatației agricole (prin corelarea dimensiunii economice a fermei la data depunerii cererii de finanțare cu previziunile economico-financiare din documentația tehnico-economică), cât și pentru proiectele care presupun desfășurarea pentru prima dată a unei activități agricole.

În cazul solicitanților forme asociative (cooperative agricole, societăți cooperative agricole și grupuri de producători) se vor cumula dimensiunile economice ale membrilor fermieri deserviți de investiție.

2. Principiul sectorului prioritar conform analizei socio-economice precum sectorul zootehnic (suine, bovine și păsări) și vegetal (cereale, plante oleaginoase și proteice, cartofi și legumicultură în spații protejate, inclusiv producere de material săditor)

2.1 legumicultură în spații protejate, :

a) semințe si/sau material săditor	20 p
b) producție	19 p

Atenție!

În această categorie vor fi incluse și ciupercăriile din spațiile climatizate, culturile de cartofi (dacă sunt obținute în spații protejate) și ciupercile de cultura.

2.2 plante oleaginoase și proteice

a) semințe si/sau material săditor	20 p
b) producție	18 p

2.3 cereale și cartofi

a) semințe si/sau material săditor	20 p
b) producție	17 p

Pentru acordarea punctajului se va lua în considerare cultura majoritară din punct de vedere al dimensiunii economice (SO) previzionate, față de totalul dimensiunii economice a întregii exploatații atinse la sfârșitul primului an de monitorizare, ca urmare a realizării investiției

prevăzute în proiect. În cazul exploataţiilor mixte când proiectul a fost încadrat pe sectorul vegetal (aceasta reprezentând componenta majoritar valorică din Bugetul indicativ al cererii de finanţare) analiza SO a grupei de cultură se va face comparativ cu totalul SO al sectorului vegetal, nu cu total SO al întregii exploataţii.

Atenţie! Beneficiarul va trebui să-şi menţină ca prioritară, cel puţin pe durata primului an de monitorizare a investiţiei, grupa mare de cultură pentru care a primit punctaj.

3. Principiul lanţurilor alimentare integrate, respectiv combinarea în cadrul aceluiaşi proiect a investiţiilor în producţia agricolă primară cu procesarea şi/ sau comercializarea.

Proiecte care combină cel puţin două operaţiuni care conduc la realizarea unui lanţ alimentar integrat după cum urmează:

3.1. a) producţie agricolă primară –procesare – comercializare	15 p
b) producţie agricolă primară, inclusiv condiţionare – comercializare – pentru investiţii în unităţi de producţie vizând producţia de legume, struguri de masă	15 p
3.2. producţie agricolă primară –procesare	13 p
3.3. a)integrare producţie agricolă primară, procesare şi comercializare prin membrii din cadrul OIPA	11 p
b) producţie agricolă primară, inclusiv condiţionare - comercializare – pentru investiţii în unităţi de producţie vizând producţia de legume, struguri de masa prin membrii din cadrul OIPA	11 p
3.4. integrare producţie agricolă primară - procesare prin membrii din cadrul OIPA	10 p

În contextul acestui principiu, în cadrul legumelor sunt incluse şi culturile de cartofi şi ciupercile de cultură.

Atenţie! În cazul criteriului 3.1a şi 3.2, obligatoriu se va integra producţia cu procesarea în cadrul exploataţiei agricole, iar în ceea ce priveşte comercializarea (criteriul 1a), aceasta se poate realiza fie în mod direct de către fermier către consumatorul final, fie prin vânzarea către consumatorul final prin intermediul a cel mult un intermediar (dovedite prin intermediul unor precontracte /contracte încheiate direct cu comercianţii cu amănuntul, deţinătorii de unităţi turistice, restaurante etc.). Intermediarul (care poate fi una sau pot fi mai multe persoane juridice care îndeplineşte/îndeplinesc calitatea de unic intermediar între producător şi consumator) cu care solicitantul are pre-contract/contract, comercializează aceste produse direct către consumatorii finali. În cazul proiectelor care vizează producţia de legume şi struguri de masă, se poate acorda punctaj în cadrul criteriului 3.1b) dacă prin proiect se prevăd, pe lângă investiţiile în producţia agricolă primară şi investiţii în condiţionare, iar comercializarea producţiei poate fi realizată în condiţiile detaliate mai sus.

În cazul criteriului nr. 3.3 a şi b (referitor la membrii OIPA) fermierul membru OIPA, solicitant de fonduri, demonstrează că procesează/condiţionează şi comercializează prin intermediul altor

membrii OIPA, iar în cazul criteriului 3.4, fermierul membru OIPA, solicitant de fonduri, demonstrează că procesează prin intermediul altor membrii OIPA. Solicitantul, membrul OIPA, este obligat să-și păstreze calitatea de membru pe întreaga perioadă de implementare și monitorizare a proiectului.

În toate cazurile, peste 50% din cultura/culturile proprii care face/fac obiectul procesării/condiționării (exprimată în unități fizice privind exprimarea producției agricole) trebuie să fie procesată/condiționată pe lanț (în propria exploatație, cazul criteriilor 3.1 și 3.2 sau prin intermediul altor membrii OIPA în cazul criteriului 3.3 și 3.4).

De asemenea, componenta de procesare și/sau comercializare (dacă este cazul) de la nivelul exploatației agricole trebuie să reprezinte minimum 10% din valoarea eligibilă a proiectului.

Atenție! În cazul criteriului 3.1 și 3.3, cerința privind comercializarea prin intermediarii mai sus menționați și respectiv prin membrii OIPA, se aplică numai pentru investițiile de modernizare a exploatațiilor agricole. Membrul OIPA care comercializează produsul procesat, va comercializa direct către consumatorul final (fără alți intermediari).

Dacă solicitantul își prevede, prin proiect, întregul lanț la nivelul propriei exploatații agricole (fără a fi implicat vreun intermediar) atunci pot fi punctate și investițiile noi (cele legate de înființarea lanțului, de la producție primară la condiționare/procesare și/sau comercializare) în cazul criteriului 3.1 și 3.2.

OIPA trebuie să fie recunoscută de către MADR. Titulatura de membru OIPA se referă la cea de membru al unei organizații profesionale (ex. Asociație, federație etc.) membru OIPA.

4. Principiul asocierii fermierilor, care dețin exploatații de dimensiuni mici și/sau medii, în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare.

Solicitanții sunt:

4.1. grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatații agricole având dimensiunea până la 12 000 SO	20 p
4.2. grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatații agricole de dimensiuni cuprinse între >12 000 -≤ 50 000 SO	18 p
4.3. grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatații agricole de dimensiuni cuprinse între >50.000 -≤ 100.000 SO	16 p

Atenție!

Cel puțin 50% din dimensiunea economică a exploatației formei asociative va fi compusă din însumarea dimensiunilor exploatațiilor membrilor fermieri care se încadrează în categoria de dimensiune aferentă criteriului punctat.

Ex. Pentru a primi punctaj pentru criteriul 1 (20 puncte), o cooperativă agricolă care însumează de la membrii 100.000 SO, va trebui să demonstreze că dimensiunea de cel puțin 50.000 SO provine de la membrii care au dimensiunile exploatațiilor sub 12.000 SO fiecare.

Scorarea proiectului în cazul cooperative agricole, societăți cooperative agricole și grupurilor de producători se va face în funcție de dimensiunea economică a exploatației formei asociative la momentul depunerii cererii de finanțare.

5. Principiul potențialului agricol al zonei care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate

5.1. Proiectul este implementat într-o **zonă cu potențial agricol ridicat** (conform notei de bonitare ICPA); **10 p**

5.2. Proiectul este implementat într-o **zonă cu potențial agricol mediu** (conform notei de bonitare ICPA) **9 p**

Atenție!

- Încadrarea în tipul de potențial (ridicat sau mediu) se va face conform Anexei nr.5.
- În cazul în care apar discrepanțe între valoarea medie a notei de bonitare la nivel de UAT și capacitatea de producție a solului din ferma solicitantului, OSPA, la solicitarea fermierului, poate evalua nota de bonitare medie pentru amplasamentul solicitantului utilizând studiile existente, conform metodologiei actualizate de modificare a notei de bonitare din Anexa 5. Studiul OSPA județean privind nota de bonitare a terenurilor agricole va fi însoțit de aviz ICPA. Scorarea va ține cont de nota de bonitare a terenurilor din UAT unde figurează cultura predominantă existentă/ înființată (din punct de vedere al dimensiunii suprafeței ocupate de cultură față de total suprafață agricolă). Pentru stabilirea scorului, în cazul previzionarii mai multor tipuri de culturi, acestea se vor grupa pe categorii, conform foii 2 de lucru „asimilări culturi” din Anexa 5.
- Dacă exploatația este prevăzută cu sistem de irigații sau prin proiect este prevăzut un astfel de sistem, atunci se va încadra în potențialul agricol conform notei de bonitare aferentă culturilor pentru terenurile irigate, conform Anexei nr. 5. În acest caz, este necesar ca cel puțin 50% din suprafața aferentă culturii predominante (pe baza căruia se acordă punctaj în cadrul acestui principiu de selecție) să fie irigată sau să fie prevăzută prin proiect a fi irigată, chiar dacă sunt pe amplasamente diferite.
- Se vor avea în vedere precizările din legenda aferentă Anexei 5 prin care se face corelarea dintre culoare și potențial (ridicat = culoarea verde, mediu= culoarea galben, culoarea roșu reprezintă potențial scăzut și nu se acordă punctaj).
- Investițiile -sere, solarii, ciupercării- vor fi încadrate în investiții din zonele cu potențial agricol ridicat și se acordă automat punctajul aferent primului criteriu.
- În cazul în care cultura propusă prin proiect nu este în foia de lucru „vegetal” din Anexa 5, solicitantul va consulta foaia 2 de lucru „asimilări culturi” pentru încadrarea pe potențial
- În cazul investițiilor ce vizează sectorul vitivinicol (altele decât cele susținute prin PNS 2014-2018) încadrarea se va realiza pe baza notei de bonitare aferentă terenurilor agricole pentru struguri de masă.

6. Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole

Managerul/Administratorul exploatației deține calificare în raport cu activitatea prevăzută prin proiect, în funcție de:

6.1. studii superioare **10 p**

6.2. studii liceale sau postliceale **8 p**

Atenție! Documentul care atestă formarea profesională a adulților, trebuie să fie obligatoriu un **certificat de calificare emis de un furnizor de formare profesională a adulților** recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări **sau un certificat de competențe** emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări. În situația în care solicitantul este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii etc)/agroalimentar/veterinar/economie agrară/mecanică agricolă/inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală, se va prezenta diploma/documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (atestat profesional/diplomă de bacalaureat, diplomă licență, diplomă master, diplomă doctorat, diplomă post-doctorat etc). Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare. În cazul în care solicitantul (absolvent al unei forme de învățământ superior care a absolvit în ultimele 12 luni) nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă, sub condiția prezentării diplomei în original până la ultima cerere de plată.

Pentru absolvenții cursului de pregătire profesională în domeniu se poate accepta adeverința de absolvire până la eliberarea documentului doveditor care va fi prezentat până la contractare.

Pentru îndeplinirea criteriului nr. 3 aferent principiului 6 pot fi punctați și absolvenții a cel puțin 2 ani de facultate în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii etc)/agroalimentar/veterinar/economie agrară/mecanică agricolă/inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală care nu sunt absolvenți cu diplomă de studii superioare și care pot dovedi formarea profesională în raport cu proiectul prin intermediul foii matricole pentru anii absolviți.

Atenție!

În cazul tânărului fermier, instalat ca șef de exploatație în termenul celor 5 ani, așa cum este prevăzut la capitolul 2.6 "Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)", care beneficiază de intensitatea sprijinului mărită, punctajul referitor la nivelul de calificare se acordă tânărului fermier în cauză.

În cazul celorlalte categorii de solicitanți, punctajul aferent criteriului de selecție îndeplinit se poate acorda și angajatului care are calitatea de manager/administrator al exploatației (respectiv acea persoană din conducere care are atribuții directe de conducere, organizare, planificare și control al activităților de producție, specifice activității propuse prin proiect).

Exemple de încadrări pe funcții de manager: administrator societate comercială – cod COR 242111, director societate comercială agricolă – cod COR 112031; șef fermă agricolă (agrozootehnica) – 131111; șef complex zootehnic – 131109 etc.

7. Principiul economiei de apă pentru proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă, prin prioritizarea investițiilor care conduc la economii cât mai mari de apă.

Proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă asigură în urma unei evaluări ex-ante posibile economii de apă de:

7.1. peste 20%	5 p
7.2. >10% – ≤20%	3 p

8. Principiul soiurilor autohtone

8.1. Solicitantul își propune sau demonstrează prin proiect că obține/dezvoltă la nivelul exploatației agricole și prevede în cadrul documentației tehnico-economice că va păstra și dezvolta nucleul de soiuri autohtone pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului.

max. 5 p

Punctajul se acorda în cazul **tuturor solicitanților, atât a celor care își propun** (în cazul în care solicitantul desfășoară pentru prima oară o activitate agricolă sau dacă solicitantul nu cultivă soiuri autohtone la data depunerii cererii de finanțare) **cât și a celor care demonstrează la depunere că obțin/ dezvoltă la nivelul exploatației agricole.**

În vederea calculării punctajului aferent acestui criteriu de selecție, se va specifica, în cadrul Studiului de Fezabilitate, suprafața de teren afectată obținerii/cultivării soiurilor autohtone (atât producerea de semințe autohtone, material de plantare autohton cât și cultivarea soiurilor autohtone), la sfârșitul primului an de monitorizare a proiectului ca urmare a realizării investițiilor prin proiect și dimensiunea economică (SO) afectată acestora. De asemenea se vor evidenția în cadrul prognozelor economico-financiare operațiunile aferente.

Atenție! Punctajul se va acorda proporțional în funcție de ponderea nucleului soiurilor autohtone exprimate în SO din total dimensiune economică a exploatației.

Soiurile autohtone se regăsesc în Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România/ Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor (ISTIS)– aprobat anual.

Acest criteriu se aplică pentru toate tipurile de investiții (modernizări sau investiții noi/ activități agricole desfășurate pentru prima dată), atât fermierilor care sunt autorizați pentru producerea de semințe și/sau material săditor cu condiția să demonstreze că acestea sunt soiuri autohtone, cât și în cazul fermierilor care cultivă (utilizează)/vor cultiva (vor utiliza) soiuri autohtone identificate în catalogul ISTIS. Pentru toți fermierii, atât pentru deținători de autorizații pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor și materialului săditor cât și pentru fermierii care cultivă/vor cultiva aceste soiuri pentru consum, verificarea cu privire la soiul autohton se face pe

baza documentelor de calitate și conformitate ale furnizorilor sau orice document echivalent (factură fiscală de achiziție/ document oficial de certificare a lotului de sămânță/buletinul de analiză cu mențiunea sămânță „admisă pentru însămânțare”/buletin de analiză oficială cu mențiunea „necesar propriu”/etichetă oficială) care se eliberează fiecărui fermier în care se regăsesc nominalizate soiurile de semințe sau material săditor.

Sămânța autohtonă este sămânța certificată în conformitate cu legislația națională în vigoare în dreptul cărora este înscris un cod care aparține menținătorilor din România, conform catalogului ISTIS.

În cazul fermierilor care produc sau își propun producerea de semințe și material săditor autohton, prezentarea autorizației pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor și materialului săditor este necesară la depunerea cererii de finanțare.

În funcție de situația în care se află solicitantul, verificarea documentelor justificative se face fie la depunere fie la ultima cerere de plată.

În cazul exploatațiilor mixte când proiectul a fost încadrat pe sectorul vegetal (aceasta reprezentând componenta majoritar valorică din Bugetul indicativ al cererii de finanțare) analiza SO a grupei de cultură se va face comparativ cu totalul SO al sectorului vegetal, nu cu total SO al întregii exploatații.

SECTORUL ZOOTEHNIC

În cazul în care capacitatea maximă a fermei nu este atinsă până la ultima cerere de plată, se va prezenta, în cadrul SF-ului, graficul de achiziție a animalelor. Cheltuielile cu aceste achizitii se vor reflecta în prognozele economice atât pentru perioada de implementare cât și pentru perioada de monitorizare (dacă este cazul). Criteriile de selecție vor fi punctate funcție de capacitatea fermei propuse prin proiect, care face obiectul investiției, chiar dacă solicitantul va achiziționa animale și după depunerea ultimei cereri de plată.

Atenție! Cheltuielile cu achiziția animalelor nu se menționează în bugetul indicativ din Cererea de finanțare.

1. Principiul dimensiunii exploatației care vizează exploatațiile de dimensiuni medii:

Exploatația agricolă având dimensiunea economică între 12.000 – 250.000 SO (valoarea producției standard).

1.1. 12.000 – ≤50.000	15 p
1.2. >50.000 – ≤100.000	13 p
1.3. >100.000 – ≤ 250.000	11 p

Punctarea se va realiza pe baza dimensiunii economice pe care o va atinge întreaga exploatație ca urmare a investițiilor propuse prin proiect, la sfârșitul primului an de monitorizare inclusiv în cazurile în care investiția propusă prin proiect nu afectează toată exploatația, așa cum reiese din documentația tehnico-economică, corelată cu informațiile furnizate în cadrul punctului Stabilirea categoriei de fermă, din cadrul Cererii de Finanțare.

În acest sens, pentru proiectele care vizează modernizări ale exploatațiilor agricole se vor completa, în cadrul punctului Stabilirea categoriei de fermă, din cadrul Cererii de Finanțare atât coloana 3 cu datele privind exploatația la momentul depunerii cererii de finanțare cât și coloana 5 „Total capete animale în urma realizării investiției”.

ATENȚIE! Pentru îndeplinirea acestui principiu de selecție dimensiunea economică trebuie atinsă până la sfârșitul primului an de monitorizare a proiectului, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect, atât pentru proiectele care presupun modernizarea/extinderea exploatației agricole (prin corelarea dimensiunii economice a fermei la data depunerii cererii de finanțare cu previziunile economico-financiare din documentația tehnico-economică), cât și pentru proiectele care presupun desfășurarea pentru prima dată a unei activități agricole.

În cazul solicitanților *forme asociative (cooperative și grupuri de producători)* se vor cumula dimensiunile economice ale membrilor fermieri deserviți de investiție

2. Principiul sectorului prioritar conform analizei socio-economice precum sectorul zootehnic (suine, bovine și păsări) și vegetal (cereale, plante oleaginoase și proteice, cartofi și legumicultură în spații protejate, inclusiv producere de material săditor)

2.1. Bovine (inclusiv bubaline)

a) Carne	20 p
b) Lapte, inclusiv rase mixte	19 p

2.2. Suine

a) Reproducție	18 p
b) Îngrășare	17 p

2.3. Păsări

a) Reproducție	16 p
b) Carne/ ouă	15 p

Pentru acordarea punctajului se va lua în considerare specia de animale majoritară din punct de vedere al dimensiunii economice (SO) previzionate, față de totalul dimensiunii economice a întregii exploatații, rezultate, la sfârșitul primului an de monitorizare ca urmare a realizării investiției prevăzute în proiect.

În cazul exploatațiilor mixte când proiectul a fost încadrat pe sectorul zootehnic (acesta reprezentând componenta majoritar valorică din Bugetul indicativ al cererii de finanțare) analiza SO a speciei de animale se va face comparativ cu totalul SO al sectorului zootehnic nu cu total SO al întregii exploatații.

3. Principiul lanțurilor alimentare integrate, respectiv combinarea în cadrul aceluiași proiect a investițiilor în producția agricolă primară cu procesarea și/sau comercializarea producției obținute

Proiecte care combină cel puțin două operațiuni care conduc la realizarea unui lanț alimentar integrat după cum urmează:

3.1. a) producție agricolă primară – procesare – comercializare 15 p

b) producție agricolă primară, inclusiv condiționare- comercializare (în cazul produselor apicole și producției de ouă) 15 p

3.2. producție agricolă primară – procesare 13 p

3.3. a) integrare producție agricolă primară – procesare - comercializare prin membrii din cadrul OIPA 11 p

b) producție agricolă primară, inclusiv condiționare - comercializare (în cazul produselor apicole și producției de ouă) prin membrii din cadrul OIPA 11 p

3.4. integrare producție agricolă primară - procesare prin membrii din cadrul OIPA 10 p

Atenție! În cazul criteriului 3.1 a și 3.2, obligatoriu se va integra producția cu procesarea în cadrul exploatației agricole, iar în ceea ce privește comercializarea (criteriul 1a), aceasta se poate realiza fie în mod direct de către fermier către consumatorul final, fie prin vanzarea către consumatorul final prin intermediul a cel mult un intermediar (dovedite prin intermediul unor pre-

contracte/contracte încheiate direct cu comercianții cu amănuntul, deținătorii de unități turistice, restaurante etc.). Intermediarul, care poate fi una sau pot fi mai multe persoane juridice care îndeplinește/îndeplinesc calitatea de unic intermediar între producător și consumator, cu care solicitantul are pre-contract/contract, comercializează aceste produse direct către consumatorii finali.

În cazul proiectelor care vizează produsele apicole și producția de ouă, se poate acorda punctaj în cadrul criteriului 1b) dacă prin proiect se prevăd, pe lângă investițiile în producția agricolă primară și investiții în condiționare, iar comercializarea producției primare obținute poate fi realizată în condițiile detaliate mai sus.

În cazul criteriului nr. 3 a și b (referitor la membrii OIPA) fermierul membru OIPA, solicitant de fonduri, demonstrează că procesează/condiționează și comercializează prin intermediul altor membrii OIPA, iar în cazul criteriului 4, fermierul membru OIPA solicitant de fonduri, demonstrează că procesează prin intermediul altor membrii OIPA. Solicitantul, membrul OIPA, este obligat să-și păstreze calitatea de membru pe întreaga perioadă de implementare și monitorizare a proiectului.

În toate cazurile, peste 50% din specia care face obiectul procesării/condiționării (exprimată în unități fizice privind exprimarea producției agricole) trebuie să fie procesată/condiționată pe lanț (în propria exploatare, cazul criteriilor 3.1 și 3.2 sau prin intermediul altor membrii OIPA în cazul criteriului 3.3 și 3.4).

De asemenea, componenta de prelucrare și sau comercializare (dacă este cazul) de la nivelul exploatarei agricole trebuie să reprezinte minimum 10% din valoarea eligibilă a proiectului.

Atentie! În cazul criteriului 3.1 și 3.3, cerința privind comercializarea prin intermediarii mai sus menționați și, respectiv prin membrii OIPA se aplica numai pentru investițiile de modernizare a exploatareilor agricole. Membrul OIPA care comercializează produsul procesat, va comercializa direct către consumatorul final (fără alți intermediari).

Dacă solicitantul își prevede, prin proiect, întregul lanț la nivelul propriei exploatarei agricole (fără a fi implicat vreun intermediar) atunci pot fi punctate și investițiile noi (cele legate de înființarea lanțului de la producție primară la condiționare/ procesare și/sau comercializare) în cazul criteriului 3.1 și 3.2.

OIPA trebuie să fie recunoscută de către MADR. Titulatura de membru OIPA se referă la cea de membru al unei organizații profesionale (ex. Asociație, Federație etc.) membră OIPA.

4. Principiul asocierii fermierilor, care dețin exploații de dimensiuni mici și/sau medii, în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare.

Solicitanții sunt:

4.1. grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatare agricole având dimensiunea de până la 12 000 SO

20 p

4.2. grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatații agricole de dimensiuni cuprinse între >12 000 – ≤ 50 000 SO **18 p**

4.3. grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatații agricole de dimensiuni cuprinse între >50.000 – ≤ 100.000 SO **16 p**

Atenție!

Cel puțin 50% din dimensiunea economică a exploatației formei asociative va fi compusă din însumarea dimensiunilor exploatațiilor membrilor fermieri care se încadrează în categoria de dimensiune aferentă criteriului punctat.

Ex. Pentru a primi punctaj pentru criteriul 1 (20 puncte), o cooperativă agricolă care însumează de la membrii 100.000 SO, va trebui să demonstreze că cel puțin 50.000 SO provin de la membrii care au dimensiunile exploatațiilor sub 12.000 SO fiecare.

Scorarea proiectului în cazul cooperativelor agricole, societăților cooperative agricole și grupurilor de producători se va face în funcție de dimensiunea economică a exploatației la momentul depunerii cererii de finanțare.

5. Principiul potențialului agricol al zonei care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate

5.1. Proiectul este implementat într-o zonă cu potențial agricol ridicat (conform notei de bonitare ICPA); **10 p**

5.2. Proiectul este implementat într-o zonă cu potențial agricol mediu (conform notei de bonitare ICPA) **9 p**

Atenție! Încadrarea în tipul de potențial (ridicat sau mediu) conform Anexei nr.5 se va face ținând cont de nota de bonitare acordată UAT unde este amplasat punctul de lucru vizat de proiect, în funcție de modul de creștere a animalelor, în sistem închis sau liber, și de existența sau nu a acțiunii de procesare în cadrul fermei. Se va lua în calcul specia de animale predominantă din efectivul total de animale al fermei (exprimate în SO). (potențial ridicat = culoarea verde, mediu= culoarea galben, culoarea roșu reprezintă potențial scăzut și nu se acordă punctaj).

În cazul investițiilor ce vizează creșterea albinelor, se va acorda punctajul maxim.

6. Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole

Managerul/Administratorul exploatației deține calificare în raport cu activitatea prevăzută prin proiect, în funcție de:

6.1. studii superioare **10 p**

6.2. studii liceale sau postliceale **8 p**

6.3. școli profesionale sau formare profesională care conferă un nivel minim de calificare în domeniu agricol **6 p**

Atenție! Documentul care atestă formarea profesională a adulților, trebuie să fie obligatoriu un **certificat de calificare emise de un furnizor de formare profesională a adulților** recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări **sau un certificat de competențe** emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări. În situația în care solicitantul este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicina veterinară, management agricol, biotehnologii etc)/ agroalimentar/veterinar/economie agrară/mecanică agricolă/inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală, se va prezenta diploma/documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (atestat profesional/diplomă de bacalaureat, diplomă licență, diplomă master, diplomă doctorat, diplomă post-doctorat etc). Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare.

În cazul în care solicitantul (absolvent al unei forme de învățământ superior care a absolvit în ultimele 12 luni) nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă, sub condiția prezentării diplomei în original până la ultima cerere de plată.

Pentru absolvenții cursului de pregătire profesională în domeniu, se poate accepta adeverința de absolvire, până la eliberarea documentului doveditor care va fi prezentat până la contractare.

Pentru îndeplinirea criteriului nr. 3 aferent principiului 6 pot fi punctați și absolvenții a cel puțin 2 ani de facultate în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii etc)/agroalimentar/veterinar/economie agrară/mecanică agricolă/inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală care nu sunt absolvenți cu diplomă de studii superioare, și care pot dovedi formarea profesională în raport cu proiectul prin intermediul foii matricole pentru anii absolviți.

Atenție!

În cazul tânărului fermier, instalat ca șef de exploatație în termenul celor 5 ani, așa cum este prevăzut la capitolul 2.6 *"Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)"*, care beneficiază de intensitatea sprijinului mărită, punctajul aferent criteriului de selecție îndeplinit referitor la nivelul de calificare se acordă tânărului fermier în cauză.

În cazul celorlalte categorii de solicitanți, punctajul aferent criteriului de selecție îndeplinit se poate acorda și angajatului care are calitatea de manager/administrator al exploatației (respectiv acea persoană din conducere care are atribuții directe de conducere, organizare, planificare și control al activităților de producție, specifice activității propuse prin proiect).

Exemple de încadrări pe funcții de manager: administrator societate comercială – cod COR 242111, director societate comercială agricolă – cod COR 112031; șef fermă agricolă (agrozootehnică) – 131111; șef complex zootehnic – 131109 etc.

7. Principiul economiei de apă pentru proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă, prin prioritizarea investițiilor care conduc la economii cât mai mari de apă.

Proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă asigură în urma unei evaluări ex-ante posibile economii de apă de:

7.1. peste 20%;	0 p
7.2. >10% – ≤20%	0 p

Datorită faptului că în sectorul zootehnic nu se aplică acest principiu de selecție, punctajul este 0.

8. Principiul raselor autohtone

8.1. Solicitantul își propune prin proiect sau demonstrează că obține/ deține/ dezvoltă la nivelul exploatației agricole și prevede în cadrul documentației tehnico-economice ca va păstra și dezvolta nucleul de rase autohtone (indigene) pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului.

Max. 10 p

În vederea calculării punctajului aferent acestui criteriu de selecție, se va specifica, în cadrul Studiului de fezabilitate, numărul capetelor de animale de rasă autohtonă, după implementarea proiectului, la sfârșitul primului an de monitorizare și calculul dimensiunii economice (SO) afectată acestora. De asemenea se vor evidenția în cadrul prognozelor economico-financiare operațiunile aferente.

Atenție!

- Punctajul se va acorda pentru animalele pentru care se poate prezenta certificat de origine pentru animale de rasă din Anexa 6 (la momentul depunerii cererii de finanțare sau la ultima plată, după caz, situație în care acordarea punctajului se va face în baza datelor din SF corelat cu Anexa 6 „Lista rase autohtone (indigene)” eliberat de Asociații ale crescătorilor sau Organizațiile de ameliorare care înființează și conduc registre genealogice. Lista acestor organizații și asociații se regăsește în Anexa 6 la prezentul ghid. Rasele autohtone se regasesc in lista "Raselor indigene" din Anexa 6.
- Punctajul se va acorda proportional, în funcție de ponderea numărului de animale pentru care se prezintă/se vor prezenta certificate, din total efectiv de animale.
- Acest criteriu se aplică tuturor tipurilor de investiții/activități (modernizări sau investiții noi sau pentru activități agricole desfășurate pentru prima dată) și în funcție de acestea documentele justificative pot fi furnizate la depunere CF sau la ultima cerere de plată.

2.6 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

Stabilirea intensității sprijinului public în funcție de dimensiunea economică se realizează luând în calcul Total SO exploatație la momentul depunerii cererii de finanțare, respectiv:

1. în cazul modernizărilor calculul SO se va face în baza înregistrărilor din ultima perioadă (campanie) de depunere (înregistrare) a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale și/sau a

ultimei înregistrări/actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii cererii de finanțare,

2. în cazul desfășurării pentru prima dată a unei activități agricole (solicitantul este înscris cu exploatarea agricolă la APIA/ANSVSA de mai puțin de 12 luni sau nu a depus nici o cerere de plata la APIA până la data depunerii cererii de finanțare) dimensiunea economică va fi calculată în baza suprafeței identificate în APIA și a previziunilor economico-financiare din documentația tehnico-economice a proiectului, la sfârșitul primului an de monitorizare, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (indiferent dacă solicitantul figurează sau nu cu terenuri cultivate/animale în posesie la momentul depunerii CF).

În acest caz (punctul 2) se încadrează și PFA-urile, IF-urile și II-urile care au preluat exploatarea agricolă gestionată anterior de persoana fizică (actualul titular de PFA, II sau IF).

Prin Submăsura 4.1 se acordă fonduri nerambursabile în proporție de 30% până la maximum 90%, astfel:

I. În cazul fermelor având dimensiunea economică până la 500.000 SO:

Rata sprijinului public nerambursabil va fi de **50%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- a. în cazul proiectelor care prevăd **achiziții simple** – maximum **500.000 euro**, respectiv **100.000 euro pentru fermele mici**;
- b. în cazul proiectelor care prevăd **construcții – montaj** – maximum **1.000.000 euro** pentru sectorul vegetal, respectiv **200.000 euro pentru fermele mici** din sectorul vegetal și maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) indiferent de mărimea exploatarei și sectorul zootehnic, respectiv 300.000 euro pentru fermele mici din sectorul zootehnic;
- c. în cazul proiectelor care prevăd crearea de **lanțuri alimentare integrate la nivelul exploatarei agricole** – maximum **2.000.000 euro**, respectiv **400.000 euro pentru fermele mici care nu propun investiții în spații protejate**;

Atenție!

Ferma mică reprezintă exploatarea agricolă având dimensiunea economică între 8.000 și 11.999 euro SO, valoarea producției standard.

Atenție!

Plafonul maxim al sprijinului public aferent lanțurilor alimentare integrate se acordă doar proiectelor realizate de către fermieri care se încadrează în condițiile aplicabile Criteriilor de Selecție nr. 3.1 a, 3.1 b și 3.2 (lanțul alimentar integrat realizat la nivelul propriilor exploatare agricole).

Pentru celelalte situații descrise în cadrul criteriilor de selecție aferente principiului lanțurilor alimentare integrate, investiția propusă prin proiect se va încadra la plafoanele stabilite pentru producția agricolă primară.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu **20 puncte procentuale suplimentare**, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%** în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO inclusiv), respectiv 70% în cazul fermelor având între 250.000 și 500.000 SO inclusiv, în cazul:

a) Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305) respectiv, să se încadreze în una din următoarele categorii:

- ✓ *Persoană fizică autorizată (PFA) înființată conform OUG nr.44/2008 cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare a proiectului și care **deține competențele și calificările profesionale adecvate.***
- ✓ *Întreprindere individuală înființată în baza OUG nr.44/2008 al cărei titular are vârsta sub 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare a proiectului și **deține competențele și calificările profesionale adecvate;***
- ✓ *Întreprinderea familială (IF) înființată în baza OUG nr.44/2008 cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare, cu competențele și calificările profesionale adecvate, să fie reprezentantul IF desemnat prin acordul de constituire și să exercite controlul efectiv asupra exploatației prin deținerea cotei majoritare din patrimoniul de afecțiune;*
- ✓ *Societate cu răspundere limitată cu asociat unic persoană fizică, care este și administratorul societății, cu vârsta sub 40 ani la data depunerii cererii de finanțare care **deține competențele și calificările profesionale adecvate.***
- ✓ *Societate comercială (cu răspundere limitată cu mai mulți asociați - cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului, să exercite controlul efectiv asupra exploatației prin deținerea pachetului majoritar al părților sociale și deținerea funcției de administrator unic al societății comerciale respective și să aiba **competențele și calificările profesionale adecvate**)*

Pentru toate situațiile mai sus menționate, tânărul fermier trebuie să se fi stabilit (instalat) pentru prima dată ca șef al unei exploatații în exploatația agricolă vizată de proiect și să nu fi trecut mai mult de cinci ani de la instalare până la depunerea cererii de finanțare.

Data instalării pentru prima dată ca șef de exploatație este data la care tânărul fermier, figurează în evidențele ONRC că a preluat controlul efectiv asupra exploatației înregistrată la APIA pe numele solicitantului, ca asociat unic/majoritar și administrator unic al respectivei entități (oricare ar fi statutul juridic), respectiv titular al IF-ului. Dacă data înregistrării în ONRC a tânărului fermier, diferă de data înregistrării exploatației la APIA pe numele solicitantului, termenul de 5 ani se va calcula începând cu cea mai recentă înregistrare dintre cele două, față de momentul depunerii.

Dacă din verificarea în ONRC rezultă că persoana fizică a mai condus o formă juridică (respectiv, a deținut funcția de asociat/acționar majoritar și funcția de administrator) cu activitate agricolă înscrisă la APIA, nu se mai consideră că îndeplinește condiția de tânăr fermier instalat.

Atenție!

Se va avea în vedere data la care exploatația a fost înregistrată la APIA și nu data la care solicitantul a obținut RO-ul de la APIA.

b) Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;

Atenție! Această majorare a intensității sprijinului nerambursabil se va aplica doar în cazul solicitanților care aplică pe SM 16.1. proiecte ce vizează investiții similare SM 4.1, **și nu solicitanților pe măsura 4.1.**

- c) Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;

În cazul agriculturii ecologice (art 29) obținerea unei intensități suplimentare cu 20 puncte procentuale pentru valoarea eligibilă a proiectului este posibilă **doar dacă întreaga exploatare a beneficiarului este ecologică (în conversie sau certificată)**, în cazul în care investiția deservește/ poate fi utilizată/ formează un flux cu activele întregii exploatare (ex: achiziționarea de utilaje agricole, acestea putând fi folosite în orice unitate de producție care vizează cultura vegetală și face parte din exploatarea solicitantului) sau, parcelele vizate de investiție sunt **în conversie sau certificate**, în cazul în care investiția este utilizată în desfășurarea unei activități independente de restul activităților din exploatare (ex: solicitantul deține o exploatare zootehnică și propune investiții pentru o unitate de producție vegetală, sau deține o exploatare vegetală, cultură mare și propune prin proiect realizarea unei sere. În aceste situații, investițiile realizate se pot utiliza doar pentru obiectivul propus prin proiect neputând fi utilizate la celelalte unități de producție)

În cazul art 28 (Agromediu), cele 20 de puncte procentuale suplimentare se acorda, **după cum urmează:**

1. Pentru investițiile adresate terenurilor arabile **cu condiția ca suprafața aflată sub angajament sa reprezinte mai mult de 50% din terenul arabil aparținând exploatareii agricole.**

Intensitatea mărită se acordă pentru utilajele și echipamentele specifice lucrărilor de arat, grăpat, discuit, semănat/însămânțat, tocat resturi vegetale, încorporat resturi vegetale în sol, numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament în derulare în cazul următoarelor pachete promovate prin Măsura 10 – Agromediu și climă (AGM): Pachetul 4 – culturi verzi, Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*), suprafețe pe care se realizează lucrări de tehnologie a culturilor; Intensitatea mărită se acordă pentru facilități necesare depozitării și compostării gunoierului de grajd numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament în derulare în cazul Pachetului 4 – culturi verzi, Pachetului 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice și Pachetului 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*).

2. Pentru investițiile adresate pajiștilor **cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din suprafața de pajiști aparținând fermei.**

Intensitatea suplimentară se acordă doar pentru contravaloarea următoarelor:

- utilajelor folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală (HNV) fără Pachetul 2 – practici agricole tradiționale,
- utilajelor ușoare (utilaje cu lama scurtă, greutate redusă și viteză mică de deplasare) folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin varianta 2.2 – utilaje

ușoare pe pajiști permanente utilizate ca fânețe din pachetul 2 – practici agricole tradiționale, varianta 3.1.2 –utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Crex crex* din sub-pachetul 3.1 – *Crex crex*, varianta 3.2.2 –utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Lanius minor* și *Falco Vespertinus* din sub-pachetul 3.2 - *Lanius Minor* și *Falco Vespertinus*, varianta 6.2 - utilaje ușoare pe pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea* sp.) din pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea* sp.);

- platformele pentru depozitarea și/sau compostarea gunoierului de grajd și utilajele/echipamentele de transport și de împrăștiere a gunoierului de grajd – în cazul pachetelor 1, 3.1, 3.2 și 6;

3. Pentru investițiile ce deservește animalele care fac obiectul angajamentelor pachetului nr. 8 (rase locale în pericol de abandon) – contravaloarea investiției în cauză se obține înmulțind procentul pe care îl detine nucleul de rase locale în pericol de abandon în total efective de animale, cu total valoare eligibilă a proiectului. Intensitatea mărită se acordă doar pentru această contravaloare.

Ex. dacă rasele în pericol de abandon reprezintă 10% din total efective (exprimate în UVM), se aplică acest procent la valoarea totală eligibilă, și se acordă 20 puncte procentuale suplimentare la intensitate sprijin doar pentru această cota de 10% din valoarea totală eligibilă.

Atenție! În situația de mai sus, fie că sunt îndeplinite cumulativ cele două condiții (investiții legate de operațiuni de agromediu și agricultură ecologică) sau este îndeplinită doar una dintre condiții, majorarea intensității se va face doar cu 20 puncte procentuale suplimentare.

d) Investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013; intensitatea sprijinului se va majora cu 20 puncte procentuale dacă:

- exploatarea agricolă se află în una din localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM , ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul Solicitantului, în cazul în care investiția deservește/poate fi utilizată/formează un flux cu activele întregii exploatații (ex: achiziționarea de utilaje agricole, acestea putând fi folosite în orice unitate de producție care vizează cultura vegetală și fac parte din exploatarea solicitantului) sau,
- investițiile sunt realizate în una din localitățile cu constrângeri naturale (ANC ZM / ANC SEMN/ ANC-SPEC conform Anexa 3), în cazul în care investiția este utilizată în desfășurarea unei activități independente de restul activităților din exploatare (ex: solicitantul deține o exploatare zootehnică și propune investiții pentru o unitate de producție vegetală, sau deține o exploatare vegetală, cultură mare și propune prin proiect realizarea unei sere. În aceste situații investițiile realizate se pot utiliza doar pentru obiectivul propus prin proiect neputând fi utilizate la celelalte unități de producție.)

Atenție! Ferma de dimensiune medie reprezintă exploatarea agricolă cu dimensiunea economică între 12.000 și 250.000 euro SO valoarea producției standard.

II. În cazul fermelor având dimensiunea economică peste 500.000 SO:

Rata sprijinului public nerambursabil va fi de **30%** și nu va depăși:

-
- a. în cazul proiectelor care prevăd **achiziții simple** – maximum **500.000 euro**;
 - b. în cazul proiectelor care prevăd **construcții- montaj** – maximum **1.000.000 euro** pentru sectorul vegetal, respectiv maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic;
 - c. în cazul proiectelor care prevăd crearea de **lanțuri alimentare integrate la nivel de exploatare agricolă** – maximum **2.000.000 euro**;

Atenție!

Plafonul maxim al sprijinului public aferent lanțurilor alimentare integrate se acordă doar proiectelor realizate de către fermieri care se încadrează în condițiile aplicabile Criteriilor de Selecție nr. 3.1 a, 3.1 b și 3.2 (lanțul alimentar integrat realizat la nivelul propriilor exploatare agricole).

Pentru celelalte situații descrise în cadrul criteriilor de selecție aferente principiului lanțurilor alimentare integrate, investiția propusă prin proiect se va încadra la plafoanele stabilite pentru producția agricolă primară.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu **20 puncte procentuale suplimentare**, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **50%** în cazul:

a) Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;

Atenție! Această majorare a intensității sprijinului nerambursabil se va aplica doar în cazul solicitanților care aplică pe sM 16.1. proiecte ce vizează investiții similare sM 4.1, **și nu solicitanților pe măsura 4.1.**

b) Investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013; intensitatea sprijinului se va majora cu 20 puncte procentuale suplimentare dacă:

- exploatarea agricolă se află în una din localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM , ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul Solicitantului, în cazul în care investiția deservește/poate fi utilizată/formează un flux cu activele întregii exploatare (ex: achiziționarea de utilaje agricole, acestea putând fi folosite în orice unitate de producție care vizează cultura vegetală și face parte din exploatarea solicitantului) sau,
- investițiile sunt realizate în una din localitățile cu constrângeri naturale, în cazul în care investiția este utilizată în desfășurarea unei activități independente de restul activităților din exploatare (ex: solicitantul deține o exploatare zootehnică și propune investiții pentru o unitate de producție vegetală, sau deține o exploatare vegetală, cultură mare și propune prin proiect realizarea unei sere. În aceste situații investițiile realizate se pot utiliza doar pentru obiectivul propus prin proiect neputând fi utilizate la celelalte unități de producție).

III. În cazul cooperativelor și grupurilor de producători – 50% intensitate sprijin fără a depăși maximum 2.000.000 euro indiferent de tipul investiției;

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea **majora cu 20 puncte procentuale suplimentare**, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși 90%, în cazul:

a) Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative și grupuri de producători);

b) Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;

Atenție! Această majorare a intensității sprijinului nerambursabil se va aplica doar în cazul solicitanților care aplică pe sM 16.1. proiecte ce vizează investiții similare sM 4.1, **și nu solicitanților pe măsura 4.1.**

c) Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;

În cazul agriculturii ecologice (art 29) obținerea unei intensități suplimentare cu 20 puncte procentuale pentru valoarea eligibilă a proiectului este posibilă **doar dacă întreaga exploatare a beneficiarului este ecologică (în conversie sau certificată)** în cazul în care investiția deservește/ poate fi utilizată/ formează un flux cu activele întregii exploatare (ex: achiziționarea de utilaje agricole, acestea putând fi folosite în orice unitate de producție a exploatarei agricole care vizează cultura vegetală și face parte din exploatarea solicitantului) sau parcelele vizate de investiție sunt **în conversie sau certificate**, în cazul în care investiția este utilizată în desfășurarea unei activități independente de restul activităților din exploatare (ex: solicitantul deține o exploatare zootehnică și propune investiții pentru o unitate de producție vegetală, sau deține o exploatare vegetală, cultură mare și propune prin proiect realizarea unei sere. În aceste situații investițiile realizate se pot utiliza doar pentru obiectivul propus prin proiect neputând fi utilizate la celelalte unități de producție.)

În cazul art 28 (Agromediu), intensitatea suplimentară se acordă, **după cum urmează:**

1. Pentru investițiile adresate terenurilor arabile **cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din terenul arabil aparținând exploatarei agricole.**

Intensitatea mărită se acordă pentru utilajele și echipamentele specifice lucrărilor de arat, grăpat, discuit, semănat/însămânțat, tocat resturi vegetale, încorporat resturi vegetale în sol, numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament în derulare în cazul următoarelor pachete promovate prin Măsura 10 – Agromediu și climă (AGM): Pachetul 4 – culturi verzi, Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*), suprafețe pe care se realizează lucrări de tehnologie a culturilor; Intensitatea mărită se acordă pentru facilități necesare depozitării și compostării gunoierului de grajd numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament în derulare în cazul Pachetului 4 – culturi verzi, Pachetului 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice și Pachetului 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*).

2. Pentru investițiile adresate pajiștilor **cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din suprafața de pajiști aparținând fermei.**

Intensitatea suplimentară se acordă doar pentru contravaloarea următoarelor:

- utilajelor folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajistilor care fac obiectul sprijinului acordat prin pachetul 1 – pajști cu înaltă valoare naturală (HNV) fără pachetul 2 – practici agricole tradiționale,
- utilajelor ușoare (utilaje cu lama scurtă, greutate redusă și viteză mică de deplasare) folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajistilor care fac obiectul sprijinului acordat prin varianta 2.2 – utilaje ușoare pe pajști permanente utilizate ca fânețe din pachetul 2 – practici agricole tradiționale, varianta 3.1.2 – utilaje ușoare pe pajști importante pentru Crex Crex din sub-pachetul 3.1 – Crex Crex, varianta 3.2.2 – utilaje ușoare pe pajști importante pentru Lanius Minor și Falco Vespertinus din sub-pachetul 3.2 - Lanius Minor și Falco Vespertinus, varianta 6.2 - utilaje ușoare pe pajști importante pentru fluturi (Maculinea sp.) din pachetul 6 – pajști importante pentru fluturi (Maculinea sp.);
- platformele pentru depozitarea și/sau compostarea gunoierului de grajd și utilajele/echipamentele de transport și de împrăștiere a gunoierului de grajd – în cazul pachetelor 1, 3.1, 3.2 și 6;

3. Pentru investițiile ce deservește animalele care fac obiectul angajamentelor pachetului nr. 8 (rase locale în pericol de abandon) – contravaloarea investiției în cauză se obține înmulțind procentul pe care îl detine nucleul de rase locale în pericol de abandon în total efective de animale, cu total valoare eligibilă a proiectului. Intensitatea mărită se acordă doar pentru această contravaloare.

Ex. dacă rasele în pericol de abandon reprezintă 10% din total efective (exprimate în UVM, se aplică acest procent la valoarea totală eligibilă, și se acordă 20 puncte procentuale suplimentare la intensitate sprijin doar pentru această cota de 10% din valoarea totală eligibilă.

Atentie! În situația de mai sus, fie că sunt îndeplinite cumulativ cele două condiții (investiții legate de operațiuni de agromediu și agricultură ecologică) sau este îndeplinită doar una dintre condiții, majorarea intensității se va face doar cu 20 puncte procentuale suplimentare.

d). Investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013; realizate în localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM , ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul Solicitantului

- în cazul în care investiția este utilizată în desfășurarea unei activități independente de restul activităților din exploatare (ex: solicitantul deține o exploatare zootehnică și propune investiții pentru o unitate de producție vegetală, sau deține o exploatare vegetală, cultură mare și propune prin proiect realizarea unei sere. În aceste situații investițiile realizate se pot utiliza doar pentru obiectivul propus prin proiect neputând fi utilizate la celelalte unități de producție.)

sau,

- în cazul în care investiția deservește/ poate fi utilizată/ formează un flux cu activele întregii exploatare, (ex: achiziționarea de utilaje agricole, acestea putând fi folosite în orice unitate de producție care vizează cultura vegetală și face parte din exploatarea solicitantului) dacă

exploatația agricolă se află în una din localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM , ANC în Anexa 3 la Ghidul Solicitantului.

Majorările intensității sprijinului menționate mai sus, se aplica **doar pentru componenta de investiții adresată producției agricole primare** (inclusiv condiționare conform definiției producției agricole primare din cap. Dicționar).

În cazul proiectelor care includ activități de procesare la nivelul fermei, ratele sprijinului aplicabile acțiunilor privind procesarea și comercializarea produselor enumerate în Anexa I la Tratatul de Functionare a Uniunii Europene (TFEU) vor respecta intensitățile ajutorului aplicabile specificate în Anexa II la Reg. 1305/2013 (specifice sM 4.2), respectiv 50% intensitatea contribuției publice în cazul solicitanților care intră în categoria IMM și 40% în cazul celorlalte întreprinderi. Aceste procente nu se majorează în nici unul din cele trei cazuri (I, II sau III) prevăzute mai sus. În acest sens se va completa Buget și Plan financiar suplimentar.

Atenție! IMM-urile sunt întreprinderile care au numărul mediu de salariați, mai mic de 250 de angajați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro, conform ultimei situații financiare aprobate. Prin active totale se înțelege active imobilizate plus active circulante plus cheltuieli în avans, conform legii 346/2004 cu modificările și completările ulterioare.

Conform L.346/2004, Art 4⁵, o întreprindere nu poate fi considerată IMM dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice.

Celelalte întreprinderi sunt acele întreprinderi care nu îndeplinesc cumulativ condițiile de încadrare în IMM-uri.

Pentru categoriile de beneficiari ai finanțării din FEADR care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

În cazul plantațiilor de struguri de masă, pentru întreaga valoare eligibilă a proiectului se vor respecta plafoanele maxime și intensitățile sprijinului mai sus menționate. Contribuția privată a beneficiarului poate fi reprezentată parțial sau în totalitate, în funcție de intensitatea sprijinului și totalul valorii eligibile a investiției, de contribuția în natură (constând în operațiuni realizate în regie proprie). Aceasta reprezintă suma costurilor aferente înființării plantației realizate în regie proprie, care vor fi evaluate, pe baza costurilor standard furnizate de către ICDVV Valea Călugărească și detaliate în fișa sM 4.1, ca anexa la secțiunea „Sume și rate de sprijin”.

Atenție! La cofinanțarea publică acordată în procente menționate mai sus trebuie să se adauge contribuția privată a solicitantului (care poate include și contribuția în natură în cazul înființării plantațiilor de struguri de masă).

Capitolul 3

ACCESAREA fondurilor nerambursabile acordate pentru INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚII AGRICOLE

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al **rambursării cheltuielilor eligibile** efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

Atenție! În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1306/2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020, obținând astfel depășirea intensității sprijinului financiar. În acest sens, vă recomandăm să studiați anexa la Ghidul Solicitantului „*Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020*” pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control.

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor, care vor fi scanate și depuse numai on-line pe pagina de internet www.afir.info.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet www.afir.info.

NOTĂ

Este necesar să se respecte formatele standard ale Anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adauga alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate mai sus). Completarea celor două Anexa la cererea de finanțare este obligatorie.

Atenție! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta. Depunerea se va realiza numai în sistem electronic.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Atenție! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans (conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului Comisiei (CE) nr. 807/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare, și, respectiv, ale Legislației Național de Implementare.

Solicitantul poate opta pentru obținerea unui avans prin completarea căsuței corespunzătoare din Planul financiar din cadrul Cererii de finanțare.

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de Finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de Finanțare FEADR și cu condiția să nu depășească data depunerii primului dosar al Cererii de plată la Autoritatea Contractantă și atunci când are avizul favorabil din partea Autorității Contractante pentru o achiziție.

Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată.

3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare cuprinde Cererea de Finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor – partea E din Cererea de Finanțare), vor fi scanate și depuse on-line.

Pentru a depune cereri de finanțare on-line, solicitanții care nu au cont pe siteul www.afir.info, vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal. Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea cererilor de finanțare în format electronic. Pașii care trebuie parcurși pentru încărcarea cererilor de finanțare în portalul AFIR sunt următorii:

I. Accesarea site-ului AFIR

Accesul la portal se realizează prin intermediul unui web-browser(ex: Internet Explorer, Mozilla Firefox) și accesarea adresei www.afir.info. Odată accesată adresa, va fi afișată pagina principală.

II. Autentificare

Pentru logare există, un câmp de tip text, pentru introducerea datelor legate de user:

și deconectare .

De asemenea, se găsește și un buton dedicat opțiunii de înregistrare ca utilizatori a vizitatorilor [Inregistrare](#). După înregistrare, utilizatorul va primi un email de confirmare și va trebui să urmeze instrucțiunile din respectivul mesaj pentru activarea contului creat.

III. Pregătire documente pentru încărcare

După autentificare, se va deschide sesiunea de lucru, în care utilizatorul va urma pașii următori:

1. Completare date de identificare ale solicitantului:

- Nume și prenume solicitant/Denumire solicitant
- Titlul proiectului
- CNP/ CUI solicitant
- Adresa de e-mail reprezentant legal al proiectului

2. Completarea Sesiunii și a sub-măsurii pe care se dorește depunerea proiectului

În vederea depunerii proiectului, solicitantul va selecta din lista disponibilă sesiunea, licitația și sub-măsura corespunzătoare. După selectarea acestora, utilizatorul va continua cu pasul de încărcare Cerere de Finanțare și anexe tehnico-administrative.

IV. Încărcarea Cererii de Finanțare, a anexelor tehnice și administrative.

Sunt disponibile următoarele secțiuni :

1. Încărcarea formularului Cerere de Finanțare

La încărcarea Cererii de Finanțare vor avea loc o serie de validări în scopul de a ajuta solicitantul în corectarea diverselor probleme precum:

- a. formularul Cererii de Finanțare trebuie să fie redactat electronic.
- b. se va utiliza ultima versiune de Cerere de Finanțare, publicată pentru sesiunea respectivă.
- c. denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caracterele speciale “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”
- d. Este obligatorie completarea câmpurilor:
 - CNP/CUI solicitant
 - Statut juridic solicitant
 - Date de identificare ale reprezentantului legal de proiect:
 - BI/CI/Pașaport
 - Serie
 - Număr
 - Data eliberării
 - Data valabilității
 - E-mail reprezentant legal
 - Amplasare proiect Regiune –Județ
 - Obiectiv investiție: Județ/ Localitate/ Oraș/ Comună/ Sat
 - În funcție de informațiile privind amplasarea proiectului– Regiune – Județ și tipul de investiție, cu construcții montaj sau fără construcții montaj, se va stabili Oficiul Județean/ Centrul regional la care se va lansa fluxul de Depunere Cerere de Finanțare, în SPCDR.
 - Atenție! Se bifează **investiție nouă** în cazul în care proiectul prevede următoarele: desfășurarea pentru prima dată a unei activități agricole sau prevede lucrări de construcții- montaj care se realizează pe amplasamente pe care nu există niciun imobil, inclusiv în cazul solicitanților care desfășoară deja activitate agricolă, sau în imobile existente care nu au autorizații de funcționare.

- Se bifează **Modernizare /extindere** în cazul în care proiectul vizează investiții precum lucrări de construcții și montaj privind re tehnologizarea, reutilarea, refacerea sau extinderea construcțiilor în funcțiune sau alte investiții în cadrul unui punct de lucru funcțional .

e. Încărcarea formularului Cererii de Finanțare completat, și scanat.

2. Încărcare documente anexate Cererii de Finanțare

Utilizatorul va încărca fiecare document în parte, încărcarea fiind de tip asincron. Validări privind formatul fișierelor ce urmează a fi încărcate:

- a. Fișierele trebuie să fie în format .pdf scanate o rezoluție de minim 200dpi.

3. Încărcare Alte documente

În această secțiune, utilizatorul are posibilitatea de a încărca și alte documente justificative ale proiectului. După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor, acestea vor fi transferate la AFIR. Acestea se vor regăsi în Sistemul de gestiune a documentelor, în folder-ul proiectului, concomitent cu startarea fluxului de Depunere-Evaluare, în sarcinile Șef SAFPD, pentru desemnarea expertului care va verifica cererea de finanțare.

Alocarea bonurilor de ordine se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Atenție! pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea Cererii de Finanțare, solicitantului are responsabilitatea încărcării unei cereri de finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

După depunerea proiectelor, pentru solicitanți, sunt disponibile numai acțiunile „Vizualizare”, „Statusuri”.

Pentru cererile de finanțare a căror încărcare on-line prin intermediul portalului AFIR se realizează după ora 14.00, termenul privind verificarea condițiilor de admitere se derulează din ziua următoare. **În ultima zi de depunere a licitației lunare, încărcarea online se realizează până la ora 16.00.**

Dosarul Cererii de Finanțare va fi paginat, cu toate paginile numerotate în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde "n" este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate.

Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea cererilor de finanțare se face la:

- o OJFIR pentru proiecte fără C+M;

- CRFIR pentru proiecte cu C+M;

1 Încadrarea cererii de finanțare în funcție de prescoring

Cererea de finanțare este admisă pentru verificarea eligibilității și a criteriilor de selecție, în cazul în care autoevaluarea scorului (punctajului) solicitantului este mai mare sau egală cu pragul de calitate al lunii în care a depus cererea de finanțare;

Cererea de finanțare rămâne în așteptare până când pragul autoevaluării atinge nivelul pragului de calitate în acord cu pragurile stabilite în anunțul de licitație.

2. Verificarea eligibilității cererii de finanțare

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- ☒ verificarea eligibilității solicitantului;
- ☒ verificarea criteriilor de eligibilitate;
- ☒ verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- ☒ verificarea studiului de fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

Atenție! Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către AFIR că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori în sistem on-line, iar răspunsul va fi transmis on line.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care documentul tehnic (Studiul de Fezabilitate) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lui, ori, față de cele menționate în Cererea de Finanțare.
2. în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.
3. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.
4. Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare. Informațiile transmise de solicitant în răspunsul la informații suplimentare dar nesolicitate de expert, nu vor fi luate în considerare la evaluarea proiectului.;

Nu este permisă încadrarea în subcap. 4.1 Construcții și instalații, atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/ instalațiilor ce se vor executa.

Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele / montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de Finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 „*Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare*”, Cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

3. Verificarea pe teren a cererilor de finanțare

Verificarea pe teren se realizează de către entitățile care instrumentează cererea de finanțare, și respectiv:

- ☒ OJFIR – pentru Cererile de Finanțare fără construcții montaj;
- ☒ CRFIR – pentru cererile de finanțare cu construcții montaj;

pentru:

- ☒ toate cererile de finanțare referitoare la **modernizari** (inclusiv dotari), extinderi, renovari; **Numai în cazuri excepționale** atunci când condițiile meteorologice nu permit efectuarea vizitei pe teren (în perioada de iarnă, când nu se poate intra pe câmp etc), șeful SAFPD poate decide asupra efectuării sau nu a vizitei pe teren, cu aprobarea Directorului OJFIR/CRFIR.
- ☒ În cazul **investitiilor noi**, dacă pentru verificarea anumitor criterii de eligibilitate, expertul considera oportună verificarea acestora pe teren, aceasta se poate realiza pe baza unei Note aprobate de șeful serviciului și de Directorul OJFIR/CRFIR.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În cazul în care, solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren, acesta poate contesta rezultatele verificării la publicarea raportului de selecție, **numai în cazul în care reprezentantul legal/împuternicit al reprezentantului legal a menționat observații în formularul E3.8 - Fișa de verificare pe teren. Un exemplar al fișei E 3.8 se predă solicitantului la încheierea vizitei pe teren.**

4. Verificarea criteriilor de selecție

În urma acestor verificări pot exista trei situații:

- ☒ proiectul este neeligibil;
- ☒ proiectul este eligibil și va avea un punctaj \geq pragul de calitate lunar.
- ☒ proiectul este eligibil și va avea un punctaj $<$ pragul de calitate lunar

5. Selecția proiectelor

Submăsura va beneficia de o alocare financiară anuală. Alocarea financiară publică a submăsurii aferenta perioadei de depunere continuă, criteriile de selecție, punctajele de selecție, criteriile de departajare și pragul minim sunt realizate la inițiativa AM PNDR cu consultarea prealabilă a Comitetului de Monitorizare. Pentru fiecare sesiune anuală continuă se face un **ANUNȚ DE LANSARE A LICITAȚIEI** în care se vor prezenta: alocarea anuală corespunzătoare domeniilor de intervenție, intervalul de depunere a proiectelor, pragul minim și pragurile de calitate lunară.

Solicitanții/ beneficiarii la depunerea proiectului completează în Cererea de Finantare câmpul aferent punctajului estimativ (autoevaluare/ pre-scoring).

Depunerea proiectelor se realizează lunar doar pentru proiectele ce au punctajul estimat (evaluare-prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent lunii/trimestrului respectiv.

Depunerea continuă a proiectelor, în cadrul sesiunii anuale, se oprește înainte de termenul limită, conform prevederilor OMADR 763/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR), cu modificările și completările ulterioare.

Pentru proiectele depuse cu punctajul mai mare sau egal decât pragul de calitate corespunzător lunii/trimestrului respectiv se va întocmi un raport de selecție lunar, cu excepția proiectelor pentru care solicitanții și-au estimat punctajul (autoevaluare/prescoring) cu mai mult de 20% față de punctajul stabilit de AFIR și/sau proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/sub-măsuri/componente (alocare distinctă), când aceștia vor intra în procesul de selecție în raportul de selecție final.

Selectia proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile pentru selecția lunară ce reprezintă diferența dintre alocarea anuală și valoarea publică totală a proiectelor selectate prin rapoartele de selecție lunare anterioare și se desfășoară distinct pentru cele 4 direcții, și anume vegetal, zootehnic, ferma de familie și zona montană. În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora, se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare.

După publicarea raportului de selecție lunar pe pagina de internet AFIR, beneficiarii au la dispoziție 5 zile lucrătoare pentru a depune contestații cu privire la rezultatul selecției la sediile OJFIR.

După publicarea raportului lunar/ final de contestații, AFIR va proceda la selecția proiectelor cu punctajul total mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent ultimei luni pentru care s-a întocmit un raport de selecție lunar/ final, iar proiectele cu punctajul total mai mic decât ultimul prag de calitate aferent lunii pentru care s-a întocmit un raport de selecție lunar vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele depuse în cadrul aceleiași sesiuni anuale continue de depunere a proiectelor, după caz.

Atentie!

Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de finanțare.

Atentie! Procesul de selecție și procesul de verificare a contestațiilor se desfășoară potrivit „Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de

verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR)”, publicat pe site-ul www.madr.ro și www.afir.info.

Atentie!

Solicitanții vor putea să redeponă o singură dată proiectul în cadrul unei luni calendaristice aferentă unei sesiuni anuale continue numai după retragerea în prealabil a acestuia.

3.2 CONTRACTAREA FONDURILOR

După aprobarea Raportului de selecție/Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare, AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de Finanțare și semnarea Contractului de Finanțare”.

Atenție! În termen de maxim 3 luni/6 luni după caz, de la primirea *Notificării privind selectarea cererii de finanțare*, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M) /CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1. **Un exemplar original al Cererii de Finanțare și a documentelor anexe** pe suport de hârtie, conform documentației depuse on - line. Pentru confruntarea documentelor depuse atât pe suport de hartie, cât și on-line, beneficiarul va prezenta și exemplarul original al Cererii de finanțare, cu anexele aferente, care va rămâne în posesia acestuia.

În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, cererea de finanțare se va declara neeligibilă/neselectată pentru finanțare, cu consecința neîncheierii contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat

În vederea încheierii contractului de finanțare următoarele documente se vor depune la CRFIR în termenul precizat de 3 luni/6 luni (după caz) de la primirea notificării, după cum urmează:

1. **Documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată** a investiției prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.

În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.info) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

2. **Adresă emisă de bancă/trezorerie** cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea și adresa băncii/trezoreriei și , codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR)

- 3. Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și locale**, valabile la data încheierii contractului, emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat.
- 4. Document emis de DSVSA**, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info.
- 5. Document emis de DSP județeană** conform protocolului de colaborare privind constatarea conformității proiectului cu condițiile de igienă și sănătate publică (pentru unitățile supuse avizării sanitare, conform legislației în vigoare, sau Notificare privind conformitatea proiectului cu condițiile de igienă și sănătate publică, sau Notificare că investiția nu face obiectul evaluării condițiilor de igienă.
- 6. Document emis de Agenția Națională pentru Protecția Mediului** (conform protocol colaborare AFIR ANPM-GM) : Clasarea notificării/ Decizia etapei de încadrare ca document final/ Acord de mediu/ Aviz Natura 2000
- 7. Nota de constatare privind condițiile de mediu**

Termenul de prezentare a documentului care atestă evaluarea impactului preconizat asupra mediului este de maximum 3 luni de la primirea de către solicitant a notificării privind selectarea Cererii de Finanțare

În cazul proiectelor care se supun procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului și de evaluare adecvată sau doar de evaluare adecvată, Acordul de mediu/Avizul Natura 2000 se depune în termen de maximum 6 luni de la primirea de către solicitant a notificării privind selecția proiectului și înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR. După expirarea termenului prevăzut pentru prezentarea documentului de mediu, contractul de finanțare nu mai poate fi semnat.

8. Proiectul tehnic, dacă este cazul, semnat și ștampilat de un verficator autorizat ,însotit de graficul fizic și financiar de realizare a investiției, se va depune la CRFIR, în vederea avizării

În cazul existenței unor diferențe față de Studiul de Fezabilitate, în vederea avizării Proiectului Tehnic, Beneficiarul trebuie să atașeze, un tabel centralizator cu diferențele fizice/valorice între SF-PTh și bugetul proiectului/devizul general/devizele pe obiecte în lei și euro, cu valorile actualizate semnate de reprezentantul legal și avizate de proiectant/verficator autorizat (precum și prognozele economice în cazul modificării valorii totale a investiției.

9. Cazierul judiciar în original (fără înscrieri cu privire la sancțiuni economico-financiare) **al responsabilului legal**, valabil la data încheierii contractului.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării conformității documentelor obligatorii și avizarea Proiectului Tehnic, Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea contractului de finanțare.

Atenție! În urma depunerii la AFIR a Cererii de Finanțare și a documentelor anexe solicitate pe suport de hartie, în vederea contractării, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate

Durata maximă de depunere a documentelor obligatorii de către beneficiar este de 3 luni/6 luni pentru situațiile determinate de emiterea documentelor de la mediu.

În caz de neprezentare a documentelor de către Beneficiar, în termenul precizat în Notificarea de selecție sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele AFIR cu debite, Agenția își rezervă dreptul de a nu încheia Contractul de finanțare.

Contractul urmează a fi încheiat după prezentarea și verificarea documentelor necesare contractării, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data prezentării documentelor de către solicitant.

Pentru stabilirea valorii în lei la încheierea contractului de finanțare se va utiliza cursul euro-leu stabilit de Banca Centrală Europeană, publicat pe pagina web: <http://www.ecb.int/index.html>, valabil la data de 01 ianuarie a anului în care se încheie contractul de finanțare.

Important! Bugetul indicativ din cererea de finanțare aprobat în urma evaluării cererii de finanțare /bugetul aprobat în urma avizării Proiectului Tehnic (după caz) devine anexa la contractul de finanțare.

Atenție! **Durata de execuție a contractului de finanțare** este de maxim **3 ani (36 de luni)** pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj și/sau adaptarea la standarde.

Durata de execuție a contractului este de maxim **2 ani (24 luni)**, pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple fără leasing financiar de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa măsurii/submăsurii.

Duratele de execuție prevăzute mai sus **pot fi prelungite cu maximum 6 luni**, cu acordul prealabil al AFIR și **cu aplicarea penalităților specifice** beneficiarilor privați, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de platit, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene, caz în care această prelungire nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, **se pot suspenda la cererea beneficiarului**, în situații temeinic justificate, pe bază de documente justificative, în cazul în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

DURATA DE VALABILITATE ȘI DURATA DE MONITORIZARE A CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Durata de valabilitate a contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți** efectuată de Autoritatea Contractantă.

În cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția publică se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit măsurilor/submăsurilor PNDR 2014-2020, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Contribuția publică se recuperează dacă în termen de cinci ani, de la efectuarea plății finale către beneficiar, activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor cofinanțate din FEADR fac obiectul uneia din următoarele situații:

- a) încetarea sau delocalizarea unei activități productive în afara zonei vizate de PNDR 2014 - 2020, sau nerespectarea criteriilor în baza cărora proiectul a fost declarat eligibil și selectat;
- b) o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- c) o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia;
- d) realizarea unei activități neeligibile în cadrul investiției finanțată din fonduri nerambursabile.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/ și să modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Beneficiarul poate solicita **avans** de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de finanțare sau până la data depunerii primului dosar al cererii de plată la Autoritatea Contractantă.

Avansul se rambursează la solicitarea beneficiarului după semnarea contractului de finanțare, conform prevederilor art.45 alin.(4) și art.63 ale Regulamentului Consiliului 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, și a legislației naționale în vigoare.

Beneficiarul poate primi avansul numai după avizarea de către AFIR, în cazul proiectelor cu Construcții montaj, cel puțin a procedurii de achiziții de lucrări, sau, în cazul proiectelor fără construcții montaj, după avizarea a cel puțin a unei achiziții de bunuri, și numai după semnarea contractului de finanțare .

Pentru a beneficia de rambursarea avansului , beneficiarul este obligat să depună o garanție financiară, care să acopere suma solicitată în avans în procent de 100%, eliberată de o instituție financiară bancară sau nebancară înscrisă în Registrul Special al Băncii Naționale a României conform legislației în vigoare, sau poliță de asigurare eliberată de o societate de asigurări, autorizată potrivit legislației în vigoare. Garanția financiară se depune odată cu Dosarul Cererii de Plată a Avansului.

Garanția financiară aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pe întreaga durată de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor autorizate la plată, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește valoarea avansului. Beneficiarul trebuie să justifice

avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucțiunilor de plată, Anexa V la Contractul de Finanțare, până la expirarea duratei de implementare a proiectului respectiv la ultima tranșă de plată.

În cazul nejustificării avansului la termenul prevăzut anterior, recuperarea sumelor se va face de către AFIR prin executarea scrisorii de garanție sau a poliței de asigurare, după caz, cu perceperea de dobânzi și penalități calculate și datorate pentru perioada cuprinsă între data acordării avansului și data recuperării integrale a acestuia.

Beneficiarul care a încasat avans de la Autoritatea Contractantă și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție a contractului de finanțare, este obligat să depună la Autoritatea Contractantă și documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară, sau a poliței de asigurare care să acopere noul termen de execuție solicitat.

ATENȚIE!

AFIR efectuează plăți în contul beneficiarilor, deschis la o instituție bancară sau la Trezoreria Statului.

Precizări referitoare la modificarea Contractului de finanțare

- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de Finanțare numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- ✓ Orice modificare la contract se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- ✓ Beneficiarul poate efectua modificări financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului, și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanțare prin act adițional.

În perioada de execuție a contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă poate aproba la solicitarea beneficiarului, maxim două amendamente la contractul de finanțare, pentru prelungirea duratei de execuție a contractului.

Important!

Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura/sub-măsura din PNDR 2014-2020/ schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 – 2020 în vederea selectării pentru finanțare, să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Dacă pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că obiectivele/componentele investiției pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil au fost înstrăinate (prin orice

tip de act juridic care produce efectul transmiterii proprietății sau a oricăruia dintre atributele acesteia), contravaloarea ajutorului financiar public nerambursabil va fi recuperată integral.

În cazul constatării unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului, sau în cazul în care beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura insolvenței/falimentului, precum și în situația în care Autoritatea Contractantă constată că cele declarate pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității sau în cazul nerespectării de către beneficiar a obligațiilor asumate prin contractul de finanțare sau documentele/autorizațiile/avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sunt constatate ca fiind neadeverate/ false/ incomplete/ expirate/ inexistente/ nu corespund realității, Autoritatea Contractantă va proceda la încetarea valabilității Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

3.3 ACHIZIȚIILE

Beneficiarul are posibilitatea să deruleze procedura de achiziții servicii, atât înainte cât și după primirea Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere.

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere.

Avizarea dosarelor de achiziții se va realiza ulterior semnării Contractului de Finanțare cu A.F.I.R.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fara montaj si de executie lucrari (constructii, modernizari) in cadrul proiectelor finantate prin PNDR se va derula on-line pe site-ul www.afir.info, conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agentiei (tutoriale), valabile atat pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.info.

Procedurile de achiziții pentru serviciile de consultanță, proiectare, studii teren, întocmirea Studiilor de Fezabilitate/documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenție necesare întocmirii cererii de finanțare se vor derula, după cum urmează :

- ✓ **Contractele < =15.000 EURO**, fara TVA, se pot adjudeca prin atribuire directă.

✓ **Contractele > 15.000 EURO**, fara TVA, pentru servicii de consultanta si servicii pentru intocmirea studiilor de fezabilitate derulate anterior încheierii contractului de finanțare cu AFIR, procedura de achiziții se va derula cu respectarea prevederilor Manualului de achiziții pentru beneficiarii privati ai PNDR postat pe site-ul AFIR..

În cazul investițiilor care presupun **achizitii simple** Beneficiarul este obligat să finalizeze procedura de achiziții conform Manualului operațional de achiziții pentru beneficiarii privați PNDR 2014-2020 și să încarce dosarele de achiziții în maxim 3 luni, urmând să depună o transa de plata în maxim de 6 luni de la data semnării Contractului de Finanțare.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde **construcții montaj** este obligat să finalizeze procedura de achiziții conform Manualului operațional de achiziții pentru beneficiarii privați PNDR 2014-2020, să încarce dosarele de achiziții în termen de maxim 6 luni și să depună o tranșă de plată în termen de maxim 12 luni de la data semnării contractului de finanțare.

Precizăm că termenele specificate mai sus sunt IMPERATIVE, neîncadrarea în aceste termene poate conduce la încetarea contractului de finanțare.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde construcții montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic ce se va realiza înaintea încheierii contractului de finanțare.

Achiziție simplă – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte / conform bazei prețuri de referință, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

Achiziție complexă care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

Atenție! Pentru încheierea contractelor cu firmele de consultanță puteți consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum și Recomandări în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanță și/sau proiectare, publicate pe pagina oficială AFIR la secțiunea: Informații Generale >> Rapoarte și Liste >> Listă firme de consultanță. Aceste documente au un caracter orientativ, părțile având libertatea de a include în contractul pe care îl veți semna clauzele cele mai potrivite și adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.

Atenție! La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre

aceștia în Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale.

Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

Operațiunile prezente în cererea de finanțare și în fișa submăsurii în secțiunea „*Sume aplicabile și rate de sprijin*” pentru care sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și contribuției în natură nu se supun procedurii de achiziții, cu excepția situațiilor în care aceasta este obligatorie pentru beneficiarilor publici, conform legislației din domeniul achizițiilor publice.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanti:

Actionariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- c. sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afine cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanti:

Acționariatul ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

- a. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);
- b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- c. Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afine cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private -anexă la contractul de finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- d. Nediscriminarea;
- e. Tratatamentul egal;
- f. Recunoașterea reciprocă;
- g. Transparența;
- h. Proportionalitatea;
- i. Eficiența utilizării fondurilor;
- j. Asumarea răspunderii.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro, înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din Manualului de achiziții postat pe pagina de internet AFIR.

3.4 PLATA

Beneficiarul va depune la OJFIR/CRFIR *Declarația de esalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata* AP 0.1 în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (exceptând dosarele de servicii).

În cazul în care beneficiază de avans de maxim 50% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil, beneficiarul poate depune la OJFIR/ CRFIR Declarația de esalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata AP 0.1 (Modulul Avans) în maxim 30 de zile după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra procedurilor de achiziții astfel: în cazul proiectelor care prevăd lucrări de C+M, după avizarea cel puțin a achiziției de lucrări, iar în cazul proiectelor pentru achiziții de bunuri, după avizarea cel puțin a unei achiziții de bunuri și numai după semnarea contractului de finanțare.

Beneficiarul trebuie să depună AUTORIZAȚIA DE CONSTRUIRE pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări) la momentul primei solicitări de plată, inclusiv a avansului.

În cazul investițiilor care presupun **achiziții simple** Beneficiarul este obligat să depună o tranșă de plată în maxim de 6 luni de la data semnării Contractului de Finanțare.

Beneficiarul a cărei investiție cuprinde **construcții montaj** este obligat să depună o tranșă de plată în termen de maxim 12 luni de la data semnării contractului de finanțare.

Termenul de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzut pentru depunerea primei tranșe de plată poate fi prelungit cu maxim 6 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contract.

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare beneficiarii trebuie să depună și Declarația de esalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata distinctă pentru TVA.

În cazul în care beneficiarul nu depune Declarația de esalonare în termenul prevăzut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranșă a Dosarului cererii de plată.

Dosarul Cererii de Plată se depune de beneficiar la Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale pentru proiectele fără C+M / Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale pentru proiectele cu C+M în două exemplare pe suport de hârtie, la care atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar. Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanțare) pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată conforme.

Conform prevederilor art 63 din *Regulamentul (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea*, în cazul în care suma solicitată de Beneficiar prin Cererea de plată depășește cu mai mult de 10% suma stabilită în urma verificării Dosarului cererii de plată, Beneficiarului i se va aplica o sancțiune egală cu valoarea diferenței dintre suma solicitată și suma stabilită.

4.1 DOCUMENTELE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE

Documentele în baza cărora se va evalua Cererea de finanțare:

1. a) STUDIUL DE FEZABILITATE *însotit de Proiectul de plantare avizat de Stațiunea Viticolă (dacă este cazul)*

(pentru achizițiile simple se vor completa doar punctele care vizează acest tip de investiție)

Important!

- numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță în Studiul de Fezabilitate cheltuielile privind consultanța sunt eligibile.
- devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și ștampilate de elaboratorul documentației
- se va atașa „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului
- se va detalia capitolul 3 – Cheltuieli pentru proiectare și engineering și capitolul 5 – Organizare de santier prin devize care să justifice în detaliu sumele respective, cât și pentru a putea fi urmărite în etapa de achiziții și autorizare plăți
- părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zona, planul general, relevee, secțiuni etc.), să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartusul indicator.
- în cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana „neeligibile”, va prezenta obligatoriu Studiul de Fezabilitate și Certificatul de Urbanism pentru acestea.
- în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului, cu valoare distinctă pentru a fi considerat cheltuială eligibilă. Dacă montajul se realizează în regie proprie, acesta se va evidenția obligatoriu ca valoare în coloana „cheltuieli neeligibile”).
- Pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora).
- În cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

1. b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.

2.

ATENȚIE! În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la Studiul de fezabilitate, obligatoriu **Expertiza tehnică de specialitate** asupra construcției existente și **Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.**

SITUAȚIILE FINANCIARE (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară.

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin trei ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimile trei situații financiare.

Atenție! Rezultatul de exploatare al anului precedent depunerii Cererii de Finanțare trebuie să fie pozitiv (inclusiv 0). Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care nu au înregistrat venituri din exploatare, aceștia realizând doar cheltuielile de exploatare (întreținerea efectivului de animale, înființarea culturilor și a plantațiilor și nu au avut timpul necesar pentru încheierea unui ciclu de producție în vederea obținerii unor venituri). În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de Finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional care poate fi negativ.

Pot apărea următoarele situații:

- a) În cazul unui solicitant înființat în anul depunerii proiectului care nu a întocmit Bilanțul aferent anului anterior depunerii proiectului, înregistrat la Administrația Financiară solicitantul nu va depune nici un document în acest sens.
- b) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului, dar au depus la Administrația Financiară Bilanțul anului anterior depunerii proiectului, solicitantul va depune la dosarul cererii de finanțare Bilanțul – formularul 10, anului anterior depunerii proiectului însoțit de contul de profit și pierdere - formularul 20, inclusiv formularele 30 și 40, înregistrat la Administrația Financiară prin care dovedește că nu a înregistrat venituri din exploatare
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul cererii de finanțare solicitantul va depune **DECLARAȚIA DE INACTIVITATE** înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru **persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale:**

DECLARAȚIE SPECIALĂ PRIVIND VENITURILE REALIZATE ÎN ANUL PRECEDENT DEPUNERII PROIECTULUI înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să fie pozitiv (inclusiv 0) și/sau Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221)

Pentru solicitanții a căror activitate a fost afectată de **calamități naturale** (inundații, seceta excesivă etc) se vor prezenta și:

- Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, cont de profit și pierderi – formularul 20, formularele 30 și 40) din unul din ultimii trei ani precedenți anului depunerii proiectului, în care producția nu a fost calamitată iar rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din bilanț) să fie pozitiv (inclusiv 0), înregistrate la Administrația Financiară.

În cazul persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale se va prezenta:

- Declarație specială privind veniturile realizate înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să nu fie negativ și/ sau Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221)

Formularul 221 se va depune de către solicitanții care au optat conform prevederilor legale, la impozitarea pe bază de normă de venit.

Pentru anii calamități solicitantul va prezenta un document (ex.: Proces verbal de constatare și evaluare a pagubelor) emis de organisme abilitate (ex.: Comitetul local pentru situații de urgență) prin care se certifică:

- data producerii pagubelor;
- cauzele calamității;
- obiectul pierderilor datorate calamităților (suprafața agricolă cultivată, animale);
- gradul de afectare pentru suprafețe agricole cultivate, animale pierite.

3.a1) DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU TERENUL AGRICOL AFERENT PLANTAȚIILOR DE VIȚĂ DE VIE PENTRU STRUGURI DE MASĂ EXISTENTE/PLANTAȚIILOR NOU ÎNFIINȚATE ȘI A ALTOR PLANTAȚII:

- **COPIE DUPĂ DOCUMENTUL AUTENTIFICAT LA NOTAR CARE ATESTĂ DREPTUL DE PROPRIETATE** asupra terenului și/ sau tabel centralizator emis de Primărie semnat de persoanele autorizate conform legii, conținând sumarul contractelor de arendare cu suprafețele luate în arendă pe categorii de folosință, perioada de arendare care trebuie să fie de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare și/ sau contractul de concesiune care să certifice dreptul de folosință al terenului cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare. .

Contractul de concesiune va fi însoțit de **adresa emisă de concedent** și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- - suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces)
- Pentru **cooperative agricole**, societăți cooperative agricole, grupuri de producători, se vor prezenta documentele prevăzute mai sus pentru toți membrii fermieri ai acestor solicitanți

- **Atenție!** Toți membrii fermieri ai formelor asociative trebuie să fie deserviți de investiție.

a2) În cazul Societăților agricole se atașează tabelul centralizator emis de către Societatea agricolă care va cuprinde suprafețele aduse în folosința societății, numele membrilor fermieri care le dețin în proprietate și perioada pe care terenul a fost adus în folosința societății, care trebuie să fie de minim 10 ani.

Pentru celelalte tipuri de culturi nu este necesară prezentarea documentelor pentru terenul agricol, verificarea făcându-se de către experții evaluatori, exclusiv în sistemul IACS.

b) DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU IMOBILUL (CLĂDIRILE ȘI/ SAU TERENURILE) pe care sunt/ vor fi realizate investițiile,:

b1) ACTUL DE PROPRIETATE ASUPRA CLĂDIRII sau CONTRACT DE CONCESIUNE sau ALT DOCUMENT ÎNCHEIAT LA NOTAR care să certifice dreptul de folosință asupra clădirii pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect ;

b2) DOCUMENTUL CARE ATESTĂ DREPTUL DE PROPRIETATE ASUPRA TERENULUI, CONTRACT DE CONCESIUNE SAU ALT DOCUMENT ÎNCHEIAT LA NOTAR care să certifice dreptul de folosință al terenului pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect.

Contractul de concesiune va fi însoțit de **adresa emisă de concedent** și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea.

Atenție! Pentru construcțiile ce fac obiectul cererii de finanțare, solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul acestuia de a obține, potrivit legii, autorizația de construire/desființare:

- drept real principal (drept de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute) dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească. În cazul dreptului de superficie se acceptă act de superficie încheiat în formă autentică de un notar public.
- drept de creanță definit conform Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru clădirea/terenul pe care urmează a se realiza investiția.

Pentru construcțiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul poate prezenta și un contract de comodat/ locațiune (închiriere) asupra terenului și acordul expres al proprietarului de drept.

b3) EXTRAS DE CARTE FUNCİARĂ SAU DOCUMENT CARE SĂ CERTIFICE CĂ NU AU FOST FINALIZATE LUCRĂRILE DE CADASTRU, pentru proiectele care vizează investiții de lucrări privind construcțiile noi sau modernizări ale acestora

Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit), se va depune acordul creditorului privind executia investitiei și graficul de rambursare a creditului.

c) DOCUMENT PENTRU EFECTIVUL DE ANIMALE DEȚINUT ÎN PROPRIETATE:

EXTRAS DIN REGISTRUL EXPLOATATIEI emis de ANSVSA/DSVSA cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care să rezulte efectivul de animale deținut, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010);

Pentru exploatațiile agricole care dețin păsări și albine - **ADEVERINȚĂ ELIBERATĂ DE MEDICUL VETERINAR DE CIRCUMSCRIȚIE**, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care rezulta numărul păsărilor și al familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației.

Pentru cooperative agricole, societăți cooperative agricole, grupuri de producători, se vor prezenta documentele prevăzute la punctul c) pentru toți membrii fermieri ai acestor solicitanți.

4. CERTIFICAT DE URBANISM pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări). Certificatul de urbanism nu trebuie însoțit de avizele menționate ca necesare fazei următoare de autorizare.

5. ACEST DOCUMENT SE VA PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

-DOCUMENT EMIS DE ANPM PENTRU PROIECT

6. ACESTE DOCUMENTE SE VOR PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

6.1 CERTIFICATE CARE SĂ ATESTE LIPSA DATORIILOR RESTANTE FISCALE și sociale emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat.

Atenție! Certificatele trebuie să menționeze clar lipsa datoriilor prin mențiunea „nu are datorii fiscale și sociale sau locale” sau bararea rubricii în care ar trebui să fie menționate.

Atenție! Solicitantul va prezenta decizia de rambursare aprobată a sumelor negative solicitate la rambursare prin deconturile de TVA și/ sau alte documente aprobate pentru soluționarea cererilor de restituire, decizie/ documente care au fost aprobate ulterior eliberării certificatului de atestare fiscală, pentru compensarea obligațiilor fiscale de la Sect.A.

6.2 CAZIERUL JUDICIAR AL RESPONSABILULUI LEGAL care să ateste lipsa înscrierilor care privesc sancțiuni economico-financiare.

7. ACESTE DOCUMENTE SE VOR PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

7.1 DOCUMENT EMIS DE DSVSA PENTRU PROIECT, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info.

7.2 DOCUMENT EMIS DE DSP JUDEȚEAN, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și DSP publicat pe pagina de internet www.afir.info

Atenție! În cazul investițiilor care prevăd atât achiziție de utilaje agricole cât și utilaje necesare procesării, documentul 7.1 va trebui să ateste conformitatea proiectului cu legislația în vigoare

pentru domeniul sanitar veterinar și siguranța alimentelor și trebuie să facă referire clar și la activitatea de procesare.

Documentele acestui punct vor fi emise cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare. Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secțiunea: Informații utile/ Protocoale de colaborare.

În cazul proiectelor care prevăd doar achiziții de utilaje agricole nu este necesară prezentarea documentului 7.

Solicitantul se va asigura că documentele eliberate de către autoritățile competente menționează standardele care vor fi implementate prin intermediul proiectului (dacă este cazul).

8. ACESTE DOCUMENTE SE VOR PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

8.1 DOCUMENTE CARE DOVEDESC CAPACITATEA ȘI SURSA DE COFINANȚARE a investiției emise de o instituție financiară (extras de cont și/ sau contract de credit)

8.2 DOCUMENT DE LA BANCĂ/TREZORERIE cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR);

9.

9.1 AUTORIZAȚIE SANITARĂ/ NOTIFICARE de constatare a conformității cu legislația sanitară emise cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare, **pentru unitățile care se modernizează și se autorizează/avizează** conform legislației în vigoare.

9.2 NOTA DE CONSTATARE PRIVIND CONDIȚIILE DE MEDIU pentru toate unitățile în funcțiune.- se va depune la momentul încheierii contractului

Atenție! Data de emitere a Notelor de constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de Finanțare.

10. a) HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

b) STATUT pentru Societatea cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 1/ 2005,), Cooperativa agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) cu modificările și completările ulterioare și Composesoratele, obștile și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menționate în *Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere*, cu modificările și completările ulterioare), din care să reiasă ca acestea se încadrează în categoria: societate cooperativă agricolă, cooperativă agricolă sau fermier în conformitate cu art 7, alin (2¹) din OUG 3/2015, cu completările și modificările ulterioare;

c) DOCUMENT DE ÎNFIINȚARE A INSTITUTELOR DE CERCETARE, a Centrelor, stațiunilor și unităților de cercetare –dezvoltare și didactice din domeniul agricol

11.1 DIPLOMĂ DE STUDII SUPERIOARE în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă, inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală sau, după caz, adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă pentru cei care au absolvit în ultimele 12 luni;

11.2 DIPLOMA DE ABSOLVIRE STUDII postliceale și liceale în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă.

11.3 DIPLOMA DE ABSOLVIRE A ȘCOLII PROFESIONALE sau diploma/certificat de calificare ce atestă formarea profesională/**certificat de competențe** emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări care conferă un nivel minim de calificare în domeniu agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă.

11.4 FOAIA MATRICOLĂ pentru cel puțin 2 ani de facultate în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă, inginerie economică în agricultura și dezvoltare rurală.

Atenție! Documentele se pot prezenta pentru responsabilul legal (tânărul fermier care se instalează, fiind managerul exploatației) sau pentru angajatul care deține funcția de manager al exploatației agricole. În cel de-al doilea caz se vor prezenta și documentele care să certifice poziția persoanei în societate:

11.5 EXTRAS DIN REGISTRUL GENERAL DE EVIDENȚĂ A SALARIAȚILOR care să ateste înregistrarea contractului individual de muncă.

Atenție! Diplomele de studii/ Certificatele vor fi emise de către o instituție autorizată/acreditată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, iar documentul care atestă formarea profesională, trebuie să fie recunoscut de Autoritatea Națională pentru Certificare.

Se poate accepta adeverința de absolvire a cursului de pregătire profesională în domeniu, cu obligativitatea prezentării diplomei/certificatului/documentului final în etapa de contractare.

12. ÎN CAZUL INVESTIȚIILOR PRIVIND IRIGAȚIILE:

12.1 AVIZ DE GOSPODĂRIREA APELOR/ NOTIFICAREA DE ÎNCEPERE A EXECUȚIEI, în cazul investițiilor noi sau

AUTORIZAȚIE DE GOSPODĂRIRE / NOTIFICARE DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE, în cazul funcționării sistemului de irigații.

12.2 AVIZ EMIS DE ANIF (dacă este cazul)

12.3 DOCUMENT EMIS DE OUAI privind acordul de branșare (dacă este cazul)

13.1 AUTORIZAȚIA de PRODUCERE A SEMINȚELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR/ AUTORIZAȚIA de PRODUCERE ȘI PRELUCRARE A SEMINȚELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR/ AUTORIZAȚIA de PRODUCERE, PRELUCRARE ȘI COMERCIALIZAREA SEMINȚELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR

13.2 Documente solicitate producătorilor agricoli: factura fiscală de achiziții a semintelor, și documentul oficial de certificare a lotului de samantă/ buletinul de analiză oficială cu mențiunea „sămânță admisă pentru însămânțare” sau „necesar propriu”/ documentul de calitate și conformitate al furnizorului/ orice alt document echivalent documentelor menționate (ex:eticheta oficială).

14. CERTIFICATUL DE ORIGINE PENTRU ANIMALE DE RASĂ INDIGENĂ eliberat de Asociații ale crescătorilor sau Organizațiile de ameliorare, autorizate de ANZ

15.1 DOCUMENT EMIS DE CĂTRE ORGANIZATIA INTERPROFESIONALĂ PENTRU PRODUSELE AGROALIMENTARE (OIPA), din care să reiasă că **solicitantul și, dacă este cazul, terțele persoane cu care acesta încheie precontracte, are/au calitatea de membru al acesteia**, însoțit de documentul de înființare al OIPA (act constitutiv și statut), document avizat de consiliul director.

Se va lua în considerare atât documentul avizat de către Președintele Consiliului Director cât și de o altă persoană împuternicită de Consiliul Director conform prevederilor statutului.

În acest caz, pe lângă documentul emis de OIPA din care să reiasă că solicitantul este membru al acesteia, solicitantul trebuie să prezinte și Hotărârea Consiliului Director de împuternicire a Președintelui Consiliului Director sau a unei alte persoane din cadrul Consiliului Director, conform prevederilor statutului, în vederea semnării acestor documente.

15.2 PRECONTRACTELE CU MEMBRII OIPA în vederea procesării/comercializării producției proprii.

16. PRECONTRACTELE CU PERSOANE JURIDICE prin care se realizează comercializarea produselor proprii.

17. FIȘA DE ÎNREGISTRARE A PRODUCĂTORILOR ÎN AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ, ELIBERATA DE DAJ, ÎNȘOȚITĂ DE CONTRACTUL ÎNCHEIAT CU UN ORGANISM DE INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE

18. . Studiu OSPA județean privind nota de bonitare a terenurilor agricole în cazul exploatațiilor agricole din sectorul vegetal, însoțit de aviz ICPA pentru încadrarea proiectului în potențialul agricol

19. Acordul de principiu privind includerea generatoarelor terestre antigrindina în Sistemul National de Antigrintina și Creștere a Precipitațiilor (la depunere), emis de Autoritatea pentru Administrarea Sistemului National de Antigrintina și Creștere a Precipitațiilor.

20. ALTE DOCUMENTE JUSTIFICATIVE (SE VOR SPECIFICA DUPĂ CAZ) pe care solicitantul le poate aduce în scopul susținerii proiectului:

Atenție! Evaluarea cererii de finanțare din punct de vedere al eligibilității și al verificării criteriilor de selecție va include și consultarea informațiilor referitoare la solicitant și exploatarea agricolă, deținute de instituțiile abilitate (ex: ANSVSA, APIA, MADR, ONRC, etc).

4.2 LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE PE SITE-UL AFIR – www.afir.info

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

- **Cererea de Finanțare – Anexa 1** (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înainteaază AFIR în vederea obținerii finanțării);
- **Studiul de Fezabilitate – Anexa 2;**
- **Contractul de Finanțare – Anexa 8** (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între AFIR și beneficiarul fondurilor nerambursabile);

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

- ✚ **Cererea de Plată pentru avans** (Cerere de plată pentru solicitarea avansului);
- ✚ **Cererea de Plată** (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc);
- ✚ **Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată** (document care prevede perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată);
- ✚ **Declarația de cheltuieli** (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziții de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute);
- ✚ **Raportul de execuție** (document care prevede realizările fizice și cele financiare);
- ✚ **Declarația pe propria răspundere a beneficiarului** (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă);
- ✚ **Alte documente al căror format nu este elaborat de AFIR și nu pot fi furnizate de AFIR** (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de Plată, publicate pe pagina de internet a AFIR www.afir.info – Investiții PNDR – sM4.1);

De asemenea, în pagina de internet a AFIR, www.afir.info, puteți consulta și descărca:

- ✚ **Fișa SubMăsurii** (Investiții prin FEADR – sM 4.1);
- ✚ **Actele normative utile** (Informații utile – Acte normative – Legislație specifică FEADR).

Toate formularele prezentate al căror format este elaborat de AFIR pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.info – Investiții PNDR – sM4.1 investiții în exploatații agricole) sau pot fi solicitate de la sediile AFIR din țară.

4.3 DICȚIONAR

- ❖ **Solicitant** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;
- ❖ **Beneficiar** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
- ❖ **Cererea de Finanțare** – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
- ❖ **Comercializarea produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în localuri distincte, rezervate acestei activități;

- ❖ **Contribuția privată** – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile și buget național) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar sau nebancar, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar sau nebancar;
- ❖ **Cofinanțarea publică** – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;
- ❖ **Condiționare** – activități de presortare, sortare, calibrare, tăiere, fasonare (tăiere frunze, tulpini și rădăcini – în cazul legumelor și rădăcinoaselor), spălare-zvântare, curățare, ceruire, lustruire, legare, ambalarea, uscarea (a nu se confunda cu deshidratarea care este considerată procesare), depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare; -
- ❖ **Eligibil** – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;
- ❖ **Evaluare** – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;
- ❖ **Exploatație agricolă (fermă)** – reprezintă o unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe **unități de producție** situate pe teritoriul României, utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier; unitate de sine stătătoare atât tehnic, cât și economic, presupune utilizarea în comun a forței de muncă și a mijloacelor de producție (terenuri, mașini și echipamente agricole, clădiri etc.); gestiunea unică a exploatației agricole înseamnă că există o persoană sau un grup de persoane care are răspunderea juridică și economică a acesteia.
- ❖ **Fișa submăsurii** – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele submăsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;
- ❖ **Fonduri nerambursabile** – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a

submăsurii 4.1 și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;

- ❖ **Investiții colective** – investiții realizate de către cooperative sau grupuri de producători legate de asigurarea cooperării între producători, prin promovarea unor investiții în facilități comune, mai eficiente și profitabile, cum sunt: echipamente, infrastructură și altele. Aceste investiții vor deservi interesele membrilor cooperativelor și grupurilor de producători.
- ❖ **Investiție nouă** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții nefuncționale/dezafectate;
- ❖ **Lanț alimentar integrat** reprezintă succesiunea de etape și operații din cadrul aceleași unități implicate în producerea, procesarea, distribuția, depozitarea și manipularea produselor agro-alimentare de la producția primară până la comercializare,
- ❖ **Modernizarea** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor existente aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale, inclusiv utilizarea/reutilizarea cu mașini, utilaje și echipamente necesare unei exploatații agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă/unitate de producție;
- ❖ **Modernizarea exploatației agricole reprezintă investițiile** de orice tip (noi sau modernizări/extinderi) în unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu noi coduri CAEN în domeniul agricol (adică extinderea profilului agricol), extinderea exploatației agricole prin înființarea de noi unități de producție în cadrul acelui/aș cod/uri CAEN.
- ❖ **Natura 2000** – rețea ecologică de arii naturale protejate la nivel european, formate din arii speciale de conservare (sit/zonă protejată) pentru conservarea habitatelor naturale de interes comunitar și/sau a populațiilor speciilor de interes comunitar, altele decât păsările sălbatice, în conformitate cu reglementările comunitare, prescurtat SAC) și arii de protecție specială avifaunistică (sit/zonă protejată) pentru conservarea speciilor de păsări sălbatice, în conformitate cu reglementările comunitare, prescurtat SPA) conform Legii nr. 462/ 2001 (pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice);
- ❖ **Potențial beneficiar** – persoană juridică/persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PNDR) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un contract de finanțare cu AFIR;
- ❖ **Politica Agricolă Comună (PAC)** – este un set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în Uniunea Europeană și care acordă o atenție crescândă dezvoltării rurale. Are la bază prețuri comune și organizări comune de piață;
- ❖ **Procesarea (prelucrarea) produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 ”înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațiile

agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;

- ❖ **Producția agricolă primară**, conform R (UE) 702/2014 înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se efectua nicio altă operațiune de modificare a naturii produselor respective. Pot fi asimilate producției agricole primare operațiuni/cheltuieli precum utilaje, înființare/înlocuire plantații pentru struguri de masă, plase antigrindină și antiploaie, drumuri de exploatare în cadrul unității de producție, împrejmuire culturi și plantații perene, echipamente de irigații la nivelul exploatarei agricole, producerea de energie regenerabilă la nivelul unității de producție pentru consum propriu, depozitare produse agricole primare, condiționare (cu excepția deshidratării care este considerată procesare), centrifugare și alte asemenea operațiuni care nu modifică natura produselor agricole.
- ❖ **Reprezentantul legal** – este persoana desemnata să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare;
- ❖ **Sămânță** înseamnă orice material de reproducere sau plantare: semințe, fructe, material săditor produs prin orice metode de înmulțire, destinat multiplicării ori pentru producția de consum alimentar sau industrial. **Materialul săditor** înseamnă materialul de înmulțire și plantare compus din: plante, părți ale plantei, inclusiv portaltoi, destinate înmulțirii și producției de plante destinate plantării.
- ❖ **Valoare eligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;
- ❖ **Valoarea neeligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;
- ❖ **Valoare totală a proiectului** – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;
- ❖ **Achiziție simplă** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/ conform bazei de date cu prețuri de referință, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție;
- ❖ **Achiziție complexă** care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție;
- ❖ **Derulare Proiect** - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

-
- ❖ **Implementare Proiect** – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.”
 - ❖ **AFIR** – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;
 - ❖ **APIA** – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;
 - ❖ **CRFIR** – Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale);
 - ❖ **OJFIR** – Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii județene);
 - ❖ **FEADR** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.
 - ❖ **MADR** – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
 - ❖ **PNDR** – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;
 - ❖ **ANSVSA** – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
 - ❖ **DSVSA** – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
 - ❖ **DSP** – Direcția de Sănătate Publică.

4.4 AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor din cadrul PNDR, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

AFIR vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 8:30 și 16:30 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PNDR, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PNDR.

Experții AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții AFIR nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a AFIR.

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PNDR, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin FEADR, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare puteți să consultați secțiunea **Întrebări frecvente** de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.info – Comunicare – Întrebări frecvente) sau să formulați întrebări către departamentele de relații publice din cadrul AFIR. Menționăm faptul că în secțiunea **Întrebări frecvente** sunt publicate toate întrebările și răspunsurile la spețe concrete care au aplicabilitate generală, fiind astfel de interes pentru mai mulți potențiali beneficiari.

AFIR, prin cele 8 Centre Regionale și cele 41 de Oficii Județene, vă poate acorda informațiile necesare pentru a solicita finanțarea proiectului dumneavoastră.

Dacă doriți să obțineți informații sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene spuneți-ne!

București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1

reclamatii@afir.info

www.afir.info

www.facebook.com/afir.info

twitter: @AFIR_RO

031 – 860.11.00

* * *